ARADI KÖZLÖNY

Főszerkesztő és igazgató: **Dr. STAUBER JÁNOS**

ARAD 55. évf. 167. szám 1940. julius 27., szombat

Felelős-szerkesztő: **SZ. JAKAB GEZA**

Laptulajdonos: „Aradi Közlöny lapkiadó r. t." — Törvényszéki bejegyzési szám: 10/1—1938.

Két és félórás megbeszélést folytattak a román kormányférfiak Hitler vezér és kancellárral

Hivatalos bucuresti-i jelentések egyes amerikai rádió-állomások állitásainak cáfolatára — A Stefani-ügynökség a salzburgi és római tanácskozások alap-tényezőiről

Még pénteken folytatta utját Róma felé Gigurtu kormányelnök és Manoilescu külügyminiszter

Berchtesgaden. (Rador.) A bucuresti-i rádió közlése szerint a Német Távirati Iroda hivatalosan jelenti: Hitler vezér és kancellár és a román államférfiak között lefolyt tanácskozásokat a legbarátságosabb szellem jellemezte. A megbeszélések két és fél óra hosszat tartottak, majd azok végeztével Gigurtu miniszterelnök bemutatta a vezér és kancellárnak a kiséretében lévő román államférfiakat. A berchtesgadeni Berghofból Ribbentrop külügyminiszter kisérte vissza a román államférfiakat Salzburgba, ahol ebéd után rövid időre lepihentek. Gigurtu és Manoilescu péntek este folytatják utjukat Rómába. Program szerint Ribbentrop birodalmi külügyminiszter bucsuztatja őket a salzburgi állomáson.

Bucuresti-i hivatalos Rador-jelentés a salzburgi tanácskozások megkezdéséről

Salzburg. (Rador.) GIGURTU Ion román miniszterelnök és MANOILESCU Mihai külügyminiszter különvonattal péntek délelőtt 10 óra 15 perckor megérkeztek Salzburgba, hogy a birodalmi német kormány meghivásának eleget téve tanácskozzanak a német vezető államférfiakkal. A salzburgi pályaudvaron RIBBENTROP birodalmi külügyminiszter fogadta az érkezőket. Diszszázad vonult ki a román államférfiak tiszteletére és megjelentek fogadtatásukra az állami főméltóságok és a párt vezetői is. Gigurtu miniszterelnök és Manoilescu külügyminiszter Ribbentrop birodalmi külügyminiszter társaságában ellépett a tisztelgő diszszázad arcvonala előtt, majd autóikba szálltak. Ribbentrop elkisérte a vendégeket a salzburgi „Österreichischer Hof" nevü szállóban lévő szállásukra. Péntek délben Ribbentrop birodalmi külügyminiszter „Fussel" nevü villájában vendégül látta Gigurtu miniszterelnököt és Manoilescu Mihai külügyminisztert és a látogatás során megkezdődtek a tanácskozások.

Salzburg. (Rador.) A bucuresti rádió közlése szerint a német távirati iroda a következő részleteket adja a román államférfiak Salzburgba érkezéséről és Berchtesgadenben történt kihallgatásáról:

„Már jóval a román államférfiakat hozó különvonat megérkezése előtt a salzburgi pályaudvaron voltak Ribbentrop birodalmi külügyminiszter, Gauss dr. államtitkár, báró Dörnberg, a kancelária protokollfőnöke, azonkivül az állami főméltóságok, a nemzeti szocialista párt és a hadsereg vezetői. Pontosan 10 óra 15 perckor futott be a különvonat. Ribbentrop külügyminiszter a vasuti kocsi ajtajához sietett és üdvözölte a leszálló Gigurtu miniszterelnököt, Manoilescu külügyminisztert és Fabritius nagykövetet. A pályaudvart és az előtte levő teret a birodalmi német és a román nemzeti zászlókkal diszitették fel. A diszszázad tisztelgése után az államférfiak szállásukra hajtattak. Ribbentrop külügyminiszter és Dörnberg báró protokollfőnök kiséretében a román miniszterelnök és külügyminiszter nyitott autóban Ribbentrop villájába hajtatott és utjukon az uccahosszat sorfalat álló lakosság melegen ünnepelte őket.

Délután 16 órakor Berchtesgadenben Hitler vezér és kancellár fogadta Gigurtu miniszterelnököt és Manoilescu külügyminisztert. A román államférfiak a berghofi kastély elé Fabritius nagykövet, báró Dörnberg protokollfőnök és dr. Schmidt rendkivüli követ, a vezér tolmácsa kiséretében érkeztek. A palota kapujánál német diszszázad állt, amely tisztelgett, majd a román vendégek elé siető Ribbentrop birodalmi külügyminiszter kalauzolta őket be. A vezér a román államférfiakat a Berghof disztermében fogadta. A megbeszélések Ribbentrop külügyminiszter, Romalo román, Fabritius német követek, valamint Schmidt rendkivüli követ, tolmács részvételével megkezdődtek, majd azok végeztével Gigurtu és Manoilescu visszatértek szállásukra, hogy péntek este Salzburgból Rómába utazzanak.

Mindeddig e történelmi fontosságu megbeszélésről hivatalos jelentést nem adtak ki, de beavatott körök véleménye szerint a megbeszélések a legbarátságosabb szellemben folytak le azon közös érdekek szolgálatában, amelyek a legeredményesebb formában biztositják az európai munkaegyesités és egészséges fejlődés realizálását. Ebben a munkában a nemzeti Románia a legaktivabb munkatársa óhajt lenni Németországnak.

Ami a román hivatalos álláspontot illeti: Románia minden szellemi, gazdasági erőkifejtését és együttműködését szolgálatába állitja ennek a nagyfontosságu európai uj rendnek mindazokkal az erőkkel és javakkal, amelyek Romániában vannak és nem kételkedik abban a román hivatalos álláspont, hogy a berchtesgadeni megbeszélések és az azt Rómában holnap követő tanácskozások az Európát vezető két lángeszü államférfivel azt a benyomást teremtik, hogy a két államférfiu teljes tudatában van annak, mennyire nyilt elhatározottsággal vált munkatársává és pillérévé az európai kontinens uj rendjének a román állam, amely ősi szent jogainak, védelme mellett őszintén óhajtja a békét: azt a békét, amelyet a tengelyhatalmak fenn akarnak tartani és a melynek lojális megvédését és őrzését Románia is vállalja."

Románia hiven szolgálja az uj európai rendet

Bucuresti. Rador. Hivatalosan jelentik: Amint a Salzburgból érkezett hivatalos jelentés beszámol róla a Salzburgba érkezett Gigurtu Ion miniszterelnök és Manoilescu Mihai külügyminiszter, valamint a birodalom vezetői között már megkezdődtek a tanácskozások. Ezek a történelmi fontosságu tanácskozások elhatározó jelentőségüek a tengelyhatalmak által megteremtett uj európai rend szempontjából. Románia hiven, a legnagyobb megértéssel és a legteljesebb aktivitással szolgálja ezt az uj európai rendet és ezt az uj szellemet és Romániának ezt a magatartását a tengely nagy hatalmai feltétlenül megértik és értékelik, a földrajzi szempontok elhatározó volta és a békének Európa e részén való megóvása és fenntartása érdekében. Románia egész közvéleménye a legnagyobb készséget és óhajt mutatja abban az irányban, hogy szomszédaival fennálló viszonyát a legbarátibbá tegye s az egész ország egyöntetüen megingathatatlan álláspontja, hogy az ősi nemzeti állam területe megváltoztathatatlan, amelyet ha ugy adódna a szükség, fegyverrel a kezében megvéd. Románia azonban feltétlenül a legbékésebb megoldás híve és ebben a meggyőződésben és hitben tekint az ország a tanácskozások felé, osztatlanul egységes közvéleményére és hadseregének erejére támaszkodva.

Békés megoldásról beszél hangsulyozottan az olasz Stefani-ügynökség

Róma. (Rador.) A Stefani ügynökség jelenti: A külföldi sajtó egy része különböző találgatásokat közöl a salzburgi és római tanácskozásokról és igyekeznek azt a látszatot kelteni, hogy a délkeleteurópai probléma megoldása azért vált sürgössé, mert Olaszország veszélyesnek tartja a helyzetet. Mértékadó helyen megállapitják, hogy az ilyen találgatásoknak semmi alapjuk nincsen. A tengelyhatalmak számtalanszor kijelentették, hogy a délkeleteurópai problémákat a legalkalmasabb időpontban fogják megvizsgálni és békés módon megoldani. A román és bolgár államférfiakkal folytatandó tanácskozás éppen azt igazolja, hogy az alkalmas pillanat elérkezett és most lehetővé vált a helyzet alapos megvizsgálása. A békés megoldás módjának megválasztását igazolja az a körülmény is, hogy a tárgyalásokban azok az államférfiak vesznek részt, akik a tengelyhatalmakhoz való hüségüket beigazolták s tudják azt is, hogy a kérdések rendkivül bonyolultak és megoldásuk nehéz. Mindennek ellenére mégis a békés megegyezést választják, mert tudják, hogy az a Balkán-államok népeire csak kedvező lehet.

A propagandaügyi minisztérium hivatalos cáfolata az amerikai rádió-állomások hireiről

Bucuresti. Hivatalosan jelentik: Egyes amerikai rádió-állomások a salzburgi tanácskozásokkal kapcsolatban különböző hireket terjesztettek arról, mintha tervek merültek volna fel területi felosztásokról Románia terhére. A román rádió

illetékes helyen kapott felhatalmazása alapján megnyugtatja az óceánontúli távirati irodákat és rádióállomásokat, hogy értesüléseik igen rosszak és helytelenek és e helytnemálló információkon túl azt is közli amerikai kartársaival a romániai propaganda minisztérium illetékes osztálya, hogy Romániában a legteljesebb belső rend uralkodik és ennek a rendnek és nyugalomnak légkörében zavartalanul folyik a mezőgazdasági munkálatok elvégzése. Ez a béke és rend a délkeleteurópai nyugalom szempontjából elengedhetetlenül fontos kellék, főként akkor, amidőn a kontinens elhatározóan fontos ujjászületési processzus előtt és az uj rend megteremtése korában él.

A bolgár kormányelnök és külügyminiszter is ellátogat Salzburg után Rómába

Róma. A Stefani ügynökség jelenti Szófiából, hogy Filoff miniszterelnök és Popoff külügyminiszter péntek délelőtt repülőgépen Salzburgba utaztak. A bulgár államférfiakat a szófiai német követ is elkisérte. Elutazásuk előtt az olasz, magyar és jugoszláv követek üdvözölték a miniszterelnököt és külügyminisztert. A repülőgép indulása előtt Filoff miniszterelnök a Stefani ügynökség munkatársa előtt megelégedésének adott kifejezést, hogy salzburgi tanácskozásai után Olaszországba is ellátogathat. A bulgár államférfiak visszaérkezését vasárnapra várják.

Budapestről jelentik: Péntek délben 1 óra 40 perckor a német Lufthansa egyik repülőgépén Filoff bulgár miniszterelnök és Popoff külügyminiszter, valamint kiséretük megérkeztek a budapesti közforgalmi repülőtérre. A repülőtér épületét ebből az alkalomból feldiszitették. Megjelent a fogadtatáson Ermansdorf budapesti német követ, az olasz követ, a bolgár ügyvivő és a magyar külügyminiszter képviseletében Teleki Gyula gróf, a külügyminisztérium protokollfőnöke, Kiss Gyula, a repülőtér igazgatója és más személyiségek. A bulgár előkelőségeket magyar részről gróf Teleki Gyula üdvözölte. A bulgár miniszterelnök és külügyminiszter jókedvüen elbeszélgettek a megjelent előkelőségekkel, majd a repülőgép délben 2 órakor folytatta utját Bécs felé, ahova délután 3 órakor érkezett meg és ahonnan különvonaton folytatták utjukat.

Jugoszláviát is meghivják rövidesen Salzburgba?...

Bucurestiből jelenti a Rador félhivatalos táviratí iroda: A Reuter angol hirszolgálati ügynökség a délkeleteurópai országok államférfiainak salzburgi tanácskozásaival foglalkozva azt irja, hogy az ezzel kapcsolatban terjesztett feltevések minden komoly alapot nélkülöznek. A német rádióállomások csupán annyit közöltek, hogy nagyjelentőségü gazdasági kérdéseket beszélnek meg. Nagyon is valószinü, hogy Németország továbbra is biztositani akarja a Dunamedencéből származó jelentős nyersanyagok, kőolai és élelmiszer zavartalan szállitását. Egyáltalában nem valószinü, hogy Magyarország és Bulgária revizios törekvéseit Salzburgban támogatják, sőt azt lehet várni, hogy ezeknek az ambicióknak lecsendesitése következik be a Németország által nyujtott biztositékok nyomán. Nem szabad elfeleiteni, hogy a Szovjetnek is beleszólása van a Balkán ügyeibe és Oroszország véleménye eddig még ismeretlen. Meglepetést keltett, hogy a jugoszláv államférfiakat nem hivták meg a salzburgi tárgyalásokra és Jugoszláviáról semmi sem hallatszik. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a jugoszláv államférfiakat a közeli napokban ne hivnák meg Németországba.

Miért rendelték Papent váratlanul Berlinbe?

Isztambul. (Rador.) Von Papen ankarai német követ, aki négy napja szabadságon volt, hirtelen Berlinbe utazott. Valószinűnek tartják, hogy Hitler kancellár rendelte haza. Von Papen Szófiáig vonaton, onnan repülőgépen utazik haza. Papen utjának nagy fontosságot tulajdonitanak és kapcsolatba hozzák a román és bolgár miniszterek salzburgi látogatásával.

Ismét sulyos autószerencsétlenség érte Reynaudot

Newyorkból jelentik: Az amerikai lapok közlése szerint Reynaud volt francia miniszterelnök sulyos gépkocsiszerencsétlenséget szenvedett. A társaságában lévő Ellen Fortess, akit Párisban a modern Dubarry asszony néven ismertek, és aki az egyik német Fehér Könyvben is szerepel, életét vesztette. (Rador.)

Eddig nem történt kisérlet német részről angliai partraszállásra

A német nemzetgazdasági miniszter ismertette Európa gazdaságpolitikai kérdéseit, az Ovilág gazdasági viszonyát más világrészekkel s kije entette, hogy Európa érdekeit egységesen érvényesitik

Fokozott tevékenységet fejt ki a német és olasz légihaderő

Berlin. Egyes délamerikai és amerikai államokban az angol hirszolgálat olyan hireket helyezett el, mintha az első német partraszállási kisérlet Angliában csődöt mondott volna, mert az angol haderő erőteljesen visszautasitotta azt. Német hivatalos helyen erre vonatkozólag kijelentették — irja a német lap — hogy ilyen partraszállás, vagy erre vonatkozó kisérlet meg sem történt és szomoruan állhat már az angol propaganda, ha ilyen kitalált mesékkel igyekszik „angol haditetteket" világgá kürtölni, — haditetteket, amelyek csak a londoni propagandairodák és az amerikai angol követségek agyában születtek meg.

Ujabb angol hajókaravánt semmisitettek meg a német repülők a La Manche-csatornában

Berlin. (Rador.) Német harcirepülőgépek megtámadtak egy hat hajóból álló angol hajókaravánt. Két hajókaraván közeledett Dovertől délkeletre, amikor a német repülők itt megjelentek. Igen rossz látási viszonyok voltak és az első hajókaraván a német repülők megjelenésekor menekülni kezdett. Nyomban ezek után feltünt a második, hat hajóból álló karaván és a német légierők rádiótáviratok utján ugyszólván másodpercek alatt megbeszélték a támadás részleteit. Mikor a hajók a német repülők lőtávolába kerültek azok bombázni kezdték őket, majd német bombázók segitségére hirtelen német vadászrepülők is megjelentek anélkül, hogy egyetlen angol vadászrepülőgép látható lett volna, csupán az angol kereskedelmi hajók légvédelmi tüzérsége lépett müködésbe, azonban minden eredmény nélkül. A német légibombázás eredményeként a hat hajó közül öt nyomban elsülvedt, egy pedig sulyosan megrongálódott. Az elsülyesztett hajók közül kettő 5 ezer tonnás volt. Az egész légitámadás müvelete fél órát vett igénybe, amelybe beleszámitódik a német repülőgépek odaérkezése és visszatérése. Valamennyi német repülőgép sértetlenül tért vissza támaszpontjára.

63.000 tonna kereskedelmi hajóürt és 23 repülőgépet pusztitottak el egy nap alatt a németek

Berlin. (Rador.) A vezéri főhadiszállás hivatalos jelentése a következő: »Légihaderőnk támadást intézett a Középangliában, az angol tengerpartokon levő és a Dover körüli támaszpontok és berendezések ellen. Harci- és zuhanórepülőgépeink a rossz időjárás ellenére jelentős sikert értek el a La Manche-csatornában. Egy tengerészeti légihaderőnk 23 hajóból álló ellenséges karavánból 11 kereskedelmi hajót sülyesztett el 43.000 tonnatartalommal, mig ezenkivül 3 kereskedelmi hajót 12.000 tonnatartalommal felgyujtottak, illetve olyan sulyosan megrongáltak, hogy ezek elpusztulásával lehet számolni. Felgyujtottak egy torpedórombolót, mig egy másikat erősen megrongáltak. Az egyik, Északi-tengeren levő szigetet közelében elsülyesztettünk egy kereskedelmi hajót 8000 tonna tartalommal. Igy tehát egy nap alatt csakis légihaderőnk 63.000 tonnatartalmu hajóürt sülvesztett el. E támadások során igen heves légicsatákra került sor. A La Manche-csatorna felett egy számbeli fölényben levő ellenséges légiraj megtámadta repülőinket. A légihare során az angolok elvesztettek 9 repülőgépet és ebben az összeütközésben csak 2 német repülőgép veszett el. Az angol légihaderő ujból megtámadta Északnyugat- és Közép-Németországot. A támadás nem okozott katonai károkat, sőt a nem katonai természetü károk is igen jelentéktelenek. Az éjszakai támadás során légelháritóink 4 angol repülőgépet lőttek le, mig 1 angol repülőgépet vadászrepülőink pusztitottak el. Az ellenség csütörtökön 23 repülőgépet vesztett, mig ezzel szemben csak 9 német repülőgép tünt el."

London cáfol

Londonból jelentik: Az angol tengernagyi hivatal cáfolja a német hadsereg főparancsnokság közleményét, amely szerint német repülőgépek egy 23 hajóból álló karavánból tizenegyet összesen 43 ezer tonnatartalommal elsülyesztettek volna és ugyanakkor más 12 ezer tonnaürtartalmu hajót sulyosan megrongáltak. Tény, mondja az angol jelentés, hogy öt kis hajót sülyesztettek el a németek összesen 5140 tonnaürtartalommal és másik ötöt ötezer tonnaürtartalommal megrongáltak. (Rador.)

Példátlan erejü olasz légitámadás Gibraltár ellen

Róma. (Rador.) Az olasz repülők ma hajnalban eddig példátlan erejü bombatámadást hajtottak végre Gibraltár ellen. Óriási magasságban érkeztek az olasz gépek Gibraltár felé, majd hullámszerü bukórepüléssel dobták bombáikat és gyujtógránátjaikat az arzenálra, az ott horgonyzó hajókra, a benzin és élelmiszer raktárakra, valamint a katonai épületekre. Annyira váratlan volt az olasz támadás, hogy légvédelmi riadót már csak az első bombák lehullása után rendeltek el. Gibraltár légvédelmi tüzérsége akcióba lépett és fényszórók ezrei világitották meg az eget. Az olaszok világitó bombákat is dobtak le. Az olasz bombák óriási arányu tüzeket okoztak és mindenütt telibe találtak. Pusztitásuk szörnyü mérvét csak később lehet megállapitani. Az összes olasz repülők sértetlenül tértek vissza támaszpontjaikra.

London. A Reuter-ügynökség jelenti, hogy ellenséges repülőgépek pénteken reggel ismét megtámadták Gibraltárt és félórán keresztül bombázták. A szirtek különböző részeire bombák estek, de emberáldozat nincs.

Róma. (Rador.) Az olasz főhadiszállás 47-ik számu jelentése a következő: „Egyik bombázó alakulatunk hosszabb éjszakai repülés után elérte és sikeresen bombázta Gibraltár angol tengerészeti támaszpontját. A támadás után valamennyi repülőgépünk visszaérkezett kindulási helyére. Északafrikában a Derna ellen intézett légitámadás során lelőttünk egy angol repülőgépet. Ennek az angol támadásnak áldozata nincs és az anyagi kár is jelentéktelen. A haifai kőolajvezetékek és tartályok két nap előtt történt bombázása alkalmával az ellenségnek saját beismerése szerint is jelentékeny károkat okoztunk. Az ott okozott tüzet csak néhány órával később sikerült eloltani."

Megbénult már minden angol akció

Róma. (Rador.) Az olasz légügyi minisztérium jelentése szerint az olasz légitámadások teljesen megbénitották Anglia Földközi-tengeri uralmát és ma már az is lehetetlenné vált, hogy repülőgépanyahajókon lehessen repülőgépeket szállitani az angol Földközi-tengeri támaszpontokra. Málta ma már jelentén-

telenné vált, a Gibraltár elleni támadások komolyan veszélyeztetik ezt a fontos angol kikötőerődöt és a Haifa elleni második támadás olyan irtózatos eredményü volt, hogy az ott felhalmozott angol petroleumtartalékok nagy része megsemmisült. Alexandriában az ott horgonyzó valamennyi angol hadihajó sulyosan megrongálódott az olasz bombázások következtében, sőt közülük több el is sülyedt. Az olasz légierő most Lybia és Egyiptom angol támaszpontjait támadja, mert ezek az utolsó mentsvárai a Földközi-tengeri angol uralomnak.

Londoni jelentés a „Meknes" elsülyedéséről

London. (Rador.) A brit admiralitás jelenti: A Meknes nevü francia hajó elsülyesztéséről az alanti részletek érkeztek: A hajót, a mely 1300 francia katonát és tisztet szállitott Angliából Franciaországba, egy német torpedóőrhajó sülyesztette el. A Meknes mindkét oldalára ráfestették a francia nemzeti szineket, francia lobogó lengett rajta s teljesen ki volt világitva. Éjjel fél 12 órakor a szolgálatot teljesitő tiszt motorzugást hallott, majd pedig gépfegyvertüzelés indult meg a hajó ellen. Nyomban megállitotta a hajót és kürtjeleket adott le, majd pedig megkérdezte, hogy ki a támadó. A német torpedóhajó szólnet nélkül tüzelt a francia hajóra, majd pedig egy kiskaliberü ágyuból lövéseket adott le. A Meknes mentőcsolnakjait a tüzelés használhatatlanná tette. 22 óra 55 perckor torpedó érte a szállitógőzöst, amely néhány percen belül elsülyedt. A Meknes segélyjeleit a közeli angol partokon felfogták és nyomban hadihajók futottak ki. Sikerült is több mint ezer embert megmentetni, akiket visszaszállitottak Nagybritanniába. Egy részüket nyomban kórházban helyezték el. Remélhetőleg még többen menekülnek majd meg és sikerül partra érniök.

Lisszabonból jelentik: A kikötőbe ma egy angol hajó futott be, melynek fedélzetén 486 francia állampolgár tartózkodik. Ezek Angliából Franciaországba térnek vissza és köztük van a Normandie óceánjáró parancsnoka is. (Rador.)

A nap NIVEA jegyében áll!

Ez jelent: eszményi időt, hogy a NIVEA által megerősitett bőrt a nap által barnittassuk. Használja ki a napot amenynyire csak lehet, de ne NIVEA nélkül! A nap és a NIVEA egészségének és arcbőrének legjobb hatószere. Amellett oly olcsó a NIVEA!

NIVEA-Creme dobozban és tubusban

260 uj kórházautó érkezett Amerikából Angliába

London. (Rador.) A Reuter-ügynökség jelenti: Macdonald egészségügyi miniszter közölte, hogy tegnap éjjel megérkezett az amerikai Vörös Kereszt számos kórházautója, a melyeket a légitámadások polgári sebesültjeinek megsegitésére küldöttek. Összesen 260 ilyen kórházautó érkezik 120 ezer font sterling értékben.

Angol légitámadások Nyugatnémetország, Hollandia és a megszállott területek ellen

Berlinből jelentik: A DNB közli, hogy brit repülőgépek az elmult éjszaka Hollandia sürün lakott helységei ellen intéztek repülőtámadást és ez alkalommal sokan életüket vesztették. Ammersfoortban bombatalálat ért egy épületet és egy öttagu család valamennyi tagja meghalt. Más hollandiai helységben is több áldozatot követelt a légitámadás. (Rador.)

London. Az angol légügyi minisztérium közlése szerint brit repülőgépek Nyugat-Németországban és a megszállott területeken az elmult éjszaka is folytatták támadásukat. Az időjárás rendkivül kedvezőtlen volt és az angol repülőknek a viharral, hidegel és záporesővel kellett megküzdeniök, mielőtt célpontjaikat elérték volna. Sikeres támadást intéztek az emdeni, wilhelmshafeni és a hamburgi kikötő, valamint a borkumi tengeri támaszpont ellen. (Rador.)

„A német megszállás megnyugtató a francia nemzet számára"

Clermont Ferrand. A L'Oeuvre cimü lap „A pártok halála" cimen nagy cikket ir. Ebben a cikkben a cikkiró kifejti, hogy természetszerü következménye volt az eseményeknek a pártok megszünése, amelyek csak a széthuzás szellemét szolgálták. Most egyetlen érdek van minden párt megszünése után, hogy egyetlen nemzeti cél érdekében álló és munkálkodó párt legyen az államban ez pedig Franciaország Pártja.

Az Echo de Paris és a Jour cimü lapok sürgetik a reformokat, amelyeknek rendelet alakjában kell megjelenniök. Legfontosabb a várható reformok közül az idegenekre vonatkozó intézkedések, amelyek részletei bár még nem ismeretesek, annyi mégis kiszivárgott, hogy azok igen szigoruak lesznek és talán már holnap nyilvánosságra kerülnek.

A Figaro azt irja, hogy bár Franciaország kétharmadrésze német megszállás alatt áll, ez a megszállás megnyugtató a francia nemzet számára. Az idegen hadsereg korrekt és fegyelmezett magatartásával a rend, nyugalom és biztonság őre és főként azt figyeli: vajjon az uj Franciaország valóban alkalmas-e az uj idők megkivánta reformok végrehajtására és keresztülvitelére. Minden multba révedező melankolia vagy esetleges kétszinüség, nosztalgia a mult iránt csak nehézségeket jelenthet Franciaország számára, amelynek minden megmozdulását figyelik: őszinte vajjon, vagy csak mimelt?

Genf. A megnemszállott francia területről a közeli napokban visszatér Párisba a francia igazságügyi, földmivelésügyi és közoktatásügyi miniszterium egész személyzetével.

Vichy. Nollet, a becsületrend kancellária Pétain tábornagynak a francia becsületrend nagykeresztjét adományozta és őt a rend nagymesterévé nyilvánitotta.

A londoni spanyol nagykövet tiltakozása a Times ellenséges propagandája miatt

London. (Rador.) A londoni spanyol követ nyilt levelet intézett a Times főszerkesztőjéhez, amelyben tiltakozik a lap spanyolellenes propagandája ellen. Leszögezi a nyilt levélben a követ, hogy ugy az angol sajtó, mint egyes angol politikai körök a Spanyolország elleni propagandára Londonban lakó spanyol emigránsokat használnak fel.

A Madridban megjelenő ABC cimü lap tiltakozik az ellen, hogy angol körök beavatkozzanak a spanyol belpolitikába és hogy a News Chronicle cikket irt, amelyben arra kéri az angol kormányt, hogy rendeljen el blokádot Spanyolország ellen.

Közösen fogja ellenőrizni a Dardanellákat Törökország és a Szovjet?

Ankara. A Capitala cimü lap értesülése szerint több jel arra mutat, hogy Törökország és Szovjetoroszország között közeledés van folyamatban. A Yeni Sabah cimü lap azt irja, hogy a két ország valószinüleg közös ellenőrzés alá veszi a Dardanellákat.

A német-belga együttmüködés gazdasági alap-pillérei

Anvers. (Rador.) Ettons, az anversi hadi közigazgatás nemzetgazdasági ujjáteremtési birodalmi tanácsosa 800 előkelő közgazdász előtt előadást tartott azokról a feladatokról, amelyek ezen a területen elvégzendők. Eszerint az első feladat a munkanélküliség megszüntetése és e célból a belga munkásokat Németországban kell munkaalkalomhoz juttatni. A középeurópai kereskedelem ujjáteremtése révén Belgium és a német birodalom között be kell vezetni a clearinget. A postaforgalom és a hajózás megindítása a két ország között bevezetője volt a szorosabb kapcsolatoknak. A német—belga együttmüködés biztositja majd, hogy a belga pénz egészséges lesz és a magánkezdeményezésnek kell jó példát mutatnia, hogy az egész belga nemzetgazdaság hosszu, boldog fellendüléshez érkezzen.

URANIA: Nagyfilmek szinháza. Tel.: 12-32. 8 órakor HANS MOSER: a KIS UNDOK kacagtató vigjátéka. MA: 5, 7.15 és 9.15

Óriási sikerrel fut az UFA hiradószolgálat, amely bemutatja a

Nyugati háboru eseményeit

2800 méter hosszban! 2 órai teljes müsor. A tolongások elkerülése végett kérjük jegyeit idejében gondoskodni

Funk dr. nagyszabásu európai ujjáépitési programja

Berlin. (Rador.) A német márka európai hivatásáról és a kontinensen leendő feltétlen felsőbbséges szerepéről nyilatkozott Funk dr. német nemzetgazdasági miniszter. Göring, a német birodalom tábornagya bizta meg Funk dr.-t Németország és Európa háboru utáni uj gazdasági rendjének megalkotásával és ezekről a munkálatokról tette a nemzetgazdasági miniszter a következő nyilatkozatot a külföldi sajtó munkatársainak:

— Ami az Európában megteremtendő uj gazdasági rendet illeti — kezdte nyilatkozatát dr. Funk — meg kell érteni azt, hogy a nacionalista gazdasági politika nem a régi dogmákon épül fel, hanem alkalmazkodik az adott körülményekhez és esetről esetre szabja meg a tennivalókat. Az uj rend gazdasági rendszere nem valami mesterkélt s erőszakolt teoria, hanem ellentétben a régi gazdasági rendszerrel, természetes folyománya és magától értetődő következménye az adottságoknak. Németország és Olaszország együttmüködése magával hozza Európa ujjáteremtését és csak természetes, hogy a háboru dicsőséges befejezése után annak a rendszernek kell uralomra jutni az egész kontinensen, amelynek révén a birodalom ugy a háboru előtt, mint annak folyamán felmérhetetlen közgazdasági eredményeket ért el. Ha ezt a rendszert vezetjük be Európában, az államok nemzetgazdasága nem lesz a véletlen és kósza erők szabad játéka.

— Igy a valutaprobléma is önmagától oldódik meg — folytatta Funk dr. nyilatkozatát — mert a racionális munkamegosztás az európai hatalmak között a tökéletes pénzügyi technika révén egyszerü müveletté csökkenti a valutakérdéseket. A német birodalom irányt mutató gazdasági sulya konszolidálja a zónákba osztott többi nemzeteket. A német márkát minden körülmények között a legerősebb fizető eszközként kell elfogadni és ezélból egységesiteni kell a különböző márkatipusokat. Tévedés azt hinni, hogy egységes pénzt kell Európában bevezetni, mert ez közös vám területet követel. A clearing fogja alapját képezni a valutáris viszonyoknak és a kétoldalu gazdasági megállapodások helyett a jövőben több irányu gazdasági kapcsolatokat léptetünk életbe, hogy minden állam könnyen teljesithesse fizetéseit és résztvehessen a clearingben. Ennek a tevékenységnek a révén eltünnek a devizadifferenciák.

Oroszország, az USA, Délamerika és Keletázsia lesznek Európa szállitói

— Egyes termékek hiányoznak a mai Európában és bár nem önellátást kivánunk bevezetni, a német ipari termékeknek a szükségletek hatalmas hányadát el kell látnia abban az élettérben, amelynek függetlennek és önállónak kell lennie, mentesen minden külső befolyástól. Németország nem kerülhet többé gazdaságilag sem függő helyzetbe, az elosztás megoldása ez és nem az autarchiáé: az export terén kell az európai kontinensen rendet teremteni. Oroszország, az USA, Délamerika és Keletázsia lesznek Európa szállitói. Oroszország elsőrendü szükségleti cikkeket szállit és a német ipari termékek vevőjeként szerepel. Németországnak Amerikával való kapcsolatai a legszorosabbak lehetnek és Amerika számára nagy üzleti lehetőségek nyilnak, azonban az USA a világkereskedelemben való részvételét csak akkor biztosithatja a legelőnyösebben, ha nem követeli magának azt, hogy ő legyen a világ legnagyobb hitelezője és legnagyobb exportáló állama. Az arany legnagyobb része Észak-Amerikában van, de az uj rendben csak egyszerü értékmérő. Dél-Amerikával és Keletázsiával hatháztósan kifejlődik a kereskedelmi összeköttetés és a versaillesi szerződés megszünésével Kinában is rendet teremtenek, hogy azzal is megindulhasson a kereskedelmi érintkezés.

Az amerikai Egyesült-Államok nem tudják ráerőszakolni a világra — folytatta Funk dr. miniszter fejtegetéseit — gazdasági elveiket, mert Németországnak és Európának ahhoz, hogy amerikai államokkal üzleteket kössön, nincs szükségük az Egyesült-Államok közvetitő szerepére. Nincsenek technikai nehézségek a kereskedelmi üzletek lebonyolitása szempontjából az amerikai államok és Németország között és a jövőben még kevésbé lesznek. A német nemzet és nemzeti ipar jövőjét nem kell félteni.

— Németország — mondotta Funk dr. — ezt a háborut, amelyet felszabaditásért folytatott és folytat, a legeredetibb módon: munkával finanszirozta és biztosithatok mindenkit, hogy a háborus gazdálkodásról a békebeli gazdálkodásra való áttérés minden különösebb válság előidézése nélkül fog megtörténni a háboru után. A nagy javak hierarchiája jellegzetesség lesz egy ideig de a valuta és pénzhullámzást el kell tüntetni: mindebben pedig az egész kontinensen Németország veszi magára a legnagyobb terhet. Az elképzelés keresztülvitele a következő két pontban foglalható össze:

1. Hosszu lejáratu gazdasági kapcsolatokat kell teremteni az összes államok között, megállapitott termelési terv alapján, ugy hogy az igazi piac mindenki számára biztositva legyen: igy piaca lesz az uj európai termelés rendszerének is és másfelől Németország termékei számára is kellő piac áll majd rendelkezésre. A valutaárfolyamok és az uj pénzrendszer egybehangolása révén az államok közötti fizetési módozatok a legkönnyebbekké válnak.

2. Meg kell teremteni az európai népek együttmüködésének kollektiv gazdasági rendszerét minden téren, de legfőként a nemzetgazdaság minden ágában. Ennek az európai gazdasági kollektiv együttmüködésnek segitségével olyan uj lehetőségek nyilnak, amelyek az európai kontinens nemzetgazdaságával szemben az Európán kivüli más nemzetgazdaságok nem fognak sem politikai, sem más gazdasági természetü kiváltságokkal rendelkezni. Európa és az Európán kivüli gazdasági rendszerek és összeköttetések csak a teljes egyenlőség alapján állhatnak egymással szemben és igy Európa együttes közgazdasági sulya és ereje mindentől és mindenkitől függetlenitve teljes mértékben érvényre juthat.

A cseh-morva védnökség a londoni cseh kormány ellen

Prágából jelentik: A cseh-morva védnökség kormánya nyilatkozatot tett közzé, amelyben éles szavakkal itéli el a külföldre menekült csehszlovákok tevékenységét és a tegnap előtt megalakult Benes kormány megalakitását. A kormánynyilatkozat hangsulyozza, hogy a csehszlovák nép teljes bizalommal van Hitler szava iránt és ugyanakkor meg van győződve arról, hogy a cseh nép fejlődése biztositva van a védnökségben. (Rador.)

Spanyol tankhajókat foglaltak le Amerikában

Washington. (Rador.) Morgenthau pénzügyminiszter bejelentette, hogy a Nevada és Aryan nevü petróleum tankhajókat a Texas állambeli Huston kikötőben a hajózást ellenőrző hivatal rendeletére visszatartották. Londonban ezzel kapcsolatban azt hiresztelték, hogy a hajók visszatartása azért történt, mert az Egyesült-Államok kormánya igy akarja megakadályozni, hogy a Spanyolország számára küldendő petróleum ne kerüljön Németországba.

Kormányátalakulás készül Belgrádban?

Róma. A Stefani-ügynökség ugy értesül Belgrádból, hogy Pál kormányzóherceg péntek délben kihallgatáson fogadta Macsek helyettes miniszterelnököt és Konstantinovics minisztert. Azt hiszik, hogy ezek a tanácskozások kormányátalakitással állnak összefüggésben.

A bánsági Magyar Népközösség vezetői Marta Alexandru királyi helytartó elé terjesztették az ittélő magyarság kivánságait

Emlékiratot terjesztettek a kormányzó elé, amelyben ismertették a mezőgazdasági munkálatokkal kapcsolatos nehézségeket, a magyar nemzetiségü katonai összpontositottak családtagjainak segélyezését, közbenjárást kértek a rekvirálásokkal kapcsolatban s

szóvátették a falusi magyar lakosság helyzetét

Temesvárról jelentik: A bánsági Magyar Népközösség vezetősége tegnap délelőtt megjelent a Temesi helytartóság palotájában és ott kihallgatást kért. A Népközösség képviselői: dr. Kakuk János elnököt, Péter János képviselőt, Asztalos Sándor dr. főtitkárt és az Erdélyi Magyar Gazdasági Egyesület megbizottját, Medgyessy Istvánt, Marta Alaxandru dr. királyi helytartó azonnal kihallgatáson fogadta. A királyi helytartót Kakuk János dr. népközösségi elnök üdvözölte és kérte, hogy hallgassa meg a magyarság kivánságait, melyet ezekután Asztalos Sándor dr. négy pontban összefoglalva terjesztett a királyi helytartó elé.

Marta Alexandru dr. királyi helytartó a legnagyobb figyelemmel hallgatta meg a magyarság vezetőinek előterjesztését s átvette a kivánságokat tartalmazó emlékiratot. Az egyes pontokra vonatkozólag ezután a következő választ adta.

1. Közbenjárását igérte meg a katonai hatóságoknál, hogy a mezőgazdasági munkálatok zavartalan elvégzéséhez szükséges munkaerő és igavonó állat rendelkezésre álljon.

2. A rekvirálások nem tartoznak hatáskörébe, mert azok katonai szempontból történnek.

3. Ami a hadbavonultak segélyezését illeti, az mindenkor központilag, összpontositva történik és itt semminemü kivétel nem történhetik, mert ezt a törvény szelleme a legszigorubban megköveteli. Kéri, hogy ha mégis előfordulna ilyen eset, ugy a panaszt konkrét formában hozzák tudomására és azt haladéktalanul orvosolja is.

4. Arról, hogy a román nemzetiségü lakosok között egyes falvakban és helyeken fegyvereket osztottak volna ki, tudomása nincs. Ha azonban mégis megesett volna, ugy az semmiesetre sem a falusi magyarság ellen irányul, hanem csak azért, hogy a lakosság védekezhessen a felforgatók és anarchisták ellen.

Temesvárról jelentik: Marta Alexandru dr. királyi helytartó — amint azt jelentettük — Bucurestibe utazott, ahol a belügyminisztériumban jelentést tett a Temesi helytartóság közállapotairól. A helytartó péntek reggel visszaérkezett Temesvárra.

CORSO nyáron is a legnagyobb slágereket hozza! Nyitott tető! Ma: 3, 5, 7.15, 9.15

I. Éjféli riadó
Gustav Fröhlich

II. Bécs dalol, Bécs táncol
Hans Moser, Theo Lingen, Paul Hörbiger

Legujabb UFA journal

1000 meglepetés, szenzációs müsor! villanykörte fénye, kitünő jazz-zenekar féle friss étel és ital, látványosan szép, a MOULIN ROUGE kertvarieté
Vasárnap délután müsoros, zenés, táncosmatiné 6 órai kezdettel. — Telefon: 1385.

A salzburgi és római tárgyalások a bucuresti-i sajtó tükrében

A bucuresti-i lapok részletesen foglalkoznak a miniszterelnök és a külügyminiszter németországi és olaszországi látogatásával.

A **Curentul** a következőképpen ir:

— Ebben a pillanatban Gigurtu miniszterelnök és Manoilescu külügyminiszter németországi látogatása áll az általános érdeklődés homlokterében. Beavatott körökben azt hiszik, hogy ezt a látogatást felhasználják egyrészt a nyugati események, másrészt pedig Romániának a tengelypolitikához való csatlakozása által felvetett kérdések rendezésére. Németországban valószinüleg teljes egészében átvizsgálják a délkeleteurópai helyzetet, valamint az e tájon lévő államok kölcsönös viszonyát a béke fenntartása biztositásának és a közöttük való szorosabb gazdasági együttmüködés céljából.

— A helyzet átvizsgálásánál a felelős politikai tényezők figyelembe veszik azt a tényt, hogy a délkeleteurópai államok főpiacai jelenleg Középeurópában vannak. A tengeri és óceánontuli kapcsolatok megszakadásával Délkeleteurópa feladata egy zárt területü és tökéletesen müködő gazdasági sejt megszervezése. E cél sikere érdekében nagyszabásu előkészületek történtek és a bolgár miniszterelnök és külügyminiszter egyidejü berlini látogatása ebben leli magyarázatát.

A **Romania** a következőket irja: A Nagybritannia elleni összpontositott támadás küszöbén, melyet a vezérkancellárnak a londoni kormány részéről visszautasitott békefelhivása függesztett fel, a III. birodalom diplomáciai tevékenysége továbbra is szilárdan és épitően jelentkezik annak a gigantikus tervnek munkálásában, amely uj európai rendet szándékszik teremteni s amely főmüve lesz Hitler Adolfnak, ennek a kivételes államférfinak. A jelenlegi háboru még a legrövidlátóbbak előtt is nyilvánvalóvá tette Hitler Adolf nemzetközi politikájának helyes voltát és ez a politika a versaillesi szerződés megszüntetése után azon az uton van, hogy a régi békeszerződés igazságtalanságai helyébe uj rendet alkosson, uj gazdasági és társadalmi életre serkentve egész Európát. Ez az uj rend összhangban lesz a földrajz-politikai tényekkel, az európai reálgazdaság elveivel s mint ilyen, termékeny és tartós békét biztosit földrészünkön.

— A román miniszterelnök és külügyminiszter salzburgi utazása a német birodalom vezetőinek fenti szándékaiban fogant. A tengelypolitikához történt csatlakozása miatt, valamint ama gazdasági és nemzetközi fontosságánál fogva, amelyet Közép- és Délkeleteurópában betölt, Romániát érdeklődés és rokonszenv kiséri a birodalom vezetőinek részéről.

— Ha a jövő Európában a gazdasági tényező fogja megteremteni a nemzetközi kapcsolatok logikáját, akkor Románia lakosságának egyöntetüsége miatt, melyet nagyrészben munkás, takarékos és fegyelmezett parasztság alkot, ugyszintén földjének és talajának kiapadhatatlan gazdagsága következtében Romániára az a szerep vár, hogy mint a kontinens e két részének raktára, összekötő kapocsként szerepeljen kelet és nyugat gazdasága között.

— Békés politikánkkal, állandó erőfeszitéseinkkel, a nemzetközi élet rendes mederbe tereléséért és az Európának ebben a részében való eredményes együttmüködése érdekében hozott áldozatainkkal nemcsak tanubizonyságát adtuk politikai és társadalmi érettségünknek, de egyben fontos szerepet és helyet vivtunk ki magunknak a jövő Európa nemzetközi életében.

— Salzburgban Gigurtu miniszterelnök és Manoilescu külügyminiszter kifejti mindazt, amit Románia tett és tenni kész a dunavölgyi és balkáni együttmüködés megszervezése céljából. Bizunk az általunk védett ügy sikerében és hiszszük, hogy igazságunk megértésre talál s egyben kifejezzük azt a reménykedésünket, hogy Gigurtu miniszterelnök és Manoilescu miniszter munkáját siker koronázza.

„A német—román kapcsolatok" cim alatt az **Universul** is azt irja, hogy a nyugati háboru eredménye valamint Románia uj politikai iránya uj helyzetet teremtett, amelynek megvizsgálására utazott Gigurtu miniszterelnök és Manoilescu külügyminiszter Németországba, a német kormány meghivására. Az uj helyzet uj kérdéseket vetett fel, amelyek közül egyesek politikai mások gazdasági természetüek.

A továbbiakban ezeket irja az Universul:

— Románia és Németország közös és különálló érdekei mellett, amelyek ugy politikai, mint gazdasági téren szorosabb együttmüködést tesznek szükségessé, vannak más, általános jellegü kérdések is, amelyek egyaránt érdeklik Középeurópa főszövetségeseit, mint a dunai és balkáni államokat, akár a béke és az egymásközti jóviszony fenntartásáról, akár gazdasági szükségességeikről legyen szó.

A háboru következtében előállott szállitási válság ismertetése és méltatása után a lap kimutatja, hogy ilyen körülmények között a Duna rendkivül nagyjelentőségü viziut lett, mely egyformán szolgálhatja Németország, Magyarország, Jugoszlávia, Románia, Bulgária és a többi balkánállam gazdasági érdekeit. Éppen ezért Románia mindjárt a nyugati háboru kitörése után a szigoru semlegesség álláspontjára helyezkedett és igyekezett elháritani minden veszedelmes kisértést egyes hadviselő államok részéről, hogy nehézségeket okozzon a hajóforgalomnak a Duna alsó szakaszán.

A **Timpul** vezércikke ezeket irja:

„Az ország bizalommal és a jövőbe vetett uj reménységgel tekint a ma uralmon lévő nacionalista kormány két vezetőjének, Gigurtu miniszterelnöknek és Manoilescu külügyminiszternek németországi utazása elé. A döntő nyugati események után, amelyek délkeleteurópai kihatásait a mi kormányunknak meg kell vizsgálnia a legreálisabb módon, ez az utazás szükséges és természetes. A román államnak a Róma—Berlin tengelyhez való csatlakozását, amely a Gigurtu-kormány nacionalista irányzatának első és jellemző cselekedete volt, szentesitenie kellett és meg kellett erősiteni kormányelnökünk és a Vezér találkozásával, mert ez a módja annak hogy a birodalommal és Olaszországgal egyetértésben pontosan megállapitsák a követendő vonalat, ami által méltó és erős jövőt lehessen Romániának biztositani Európa délkeleti részében. Örömmel jelenthetjük olvasóinknak, hogy Románia két képviselőjének a Vezérrel való találkozását egy olaszországi utazás követi, az olasz kormány meghivásának eredményeképpen.

„Mindannyian megértjük és tudjuk, hogy Salzburg mostantól kezdve Románia mai történetében olyan hely marad, amelyre sokáig fogunk emlékezni. Egy olyan válságos pillanatban, amilyent Európa keveset élt még át, Románia jogainak, érdekeinek és reménységeinek képviselői szavukat intézik majd a Vezérhez, akinek általános politikájához a román kormány saját hajlandóságából csatlakozott. Románia egy politikai igazságeszme nevében és a Dunavölgy, valamint a Balkán békéjének őreként beszél. Ezért a békéért, amely ebben a pillanatban különösen a nyugati nagy eseményekkel kapcsolatban szükséges, Románia hozzájárulását adta az ország testén okozott legfájdalmasabb seb ejtéséhez. De megujult erővel és elpusztithatatlan reményekkel megyünk előre a tengely igazságos politikájába vetett hittel és állandóan az igazság, valamint a béke szolgálatában állva megerősitjük kapcsolatainkat a szomszédainkkal és Középeurópa nagyhatalmaival egy nagy, eredményes, pozitiv és épitő gazdasági együttmüködésben."

„A Salzburgba utazó román méltóságok utját és feladatát a reménységünk és bizalmunk kiséri. Nagy és döntő felelősség van a vállukon és döntő gond lakozzék szivükben és lelkiismeretükben. Gigurtu miniszterelnök és Manoilescu külügyminiszter utazásának, melyet a nemzetközi politikai válság a jelen történelmi jelentőségü pillanat kimagasló eseményének tekint, számunkra elsőrangu történelmi jelentősége van, amelynek következményeit bizalommal várjuk."

Kiutasitották az ország területéről a német diplomáciai leleplezésekben kompromittált külföldi petróleum-iparvállalati vezetőket

Nyolc vezető-személynek azonnal, további négynek őket követőleg kell elhagyniok az országot

Kormánybiztosi nevezték ki az „Astra Romana" kőolajipari vállalathoz

Bucuresti. Hivatalosan jelentik. A belügyminiszterium nagyfontosságu rendeletet hozott. Azoknak a német birodalom által megtalált titkos okmányoknak alapján, amelyek kétséget kizáró módon bizonyitják, hogy a román állam területén és a román állam ellen szabotázstevékenységet készitettek elő, a bucuresti rendőrség és államvédelem vezérigazgatósága azt a 12 személyt, akik eddig az országban éltek és müködtek és akiknek szerepe ezekben a készülő és tervezett szabotázsakciókban bebizonyosodott, azonnali hatállyal kiutasitotta az ország területéről. A kiutasitott ismertebb személyek közül a következő nyolc egyénnek azonnal el kell távoznia Románia területéről: 1. Coulon Pierre a „Colombe" r. t. vezérigazgatója. 2. Marafiet Leon a „Colombe" r. t. igazgatója. 3. Augot Pierre a Steaua Română igazgatója. 4. Panasiette Marcell a Steaua Română igazgatója. 5. Louis Cochart a „Colombe" r. t. ügyvezetője. 6. Bouziet Pierre a „Colombe" r. t. igazgatója. 7. Théodore Deélan a „Colombe" r. t. főmérnöke és 8. Raphael Japlais a Steaua Română főmérnöke. Az első három Bucurestiben lakott, mig a többi öt egyén Ploeştiben müködött. E nyolc kiutasitotton kivül a még 4 eltávozásra kényszerült idegen állampolgár a fentieket követőleg távozik az országból.

A Monitorul Oficial julius huszonnegyediki keltezésü száma közli Gheron Netta kőolaj kormánybiztos rendelkezését, amelynek értelmében az Astra Romana kőolajipari vállalathoz kormánybiztost neveznek ki. A rendelkezés megállapitja, hogy az Astra Romana kőolajipari vállalat törvényes képviselői nem bocsájtották rendelkezésre a nemzetgazdaság miniszterium, valamint a kőolajkormánybiztosság megbizottjának azokat az adatokat, a melyek a megbizott küldetésének gyakorlásához szükségesek voltak. Mindezekre való tekintettel a kőolajkormánybiztosság létesitéséről szóló rendelettörvény 8. szakaszának 4. bekezdésében foglalt büntetéssel sujtja és ezért Damaschin Gheorghe mérnököt a kőolajkormánybiztosság különleges biztosaként az Astra Romana részvénytársaság vezetésével megbizza. A kormánybiztos anyagi javadalmazását az emlitett vállalat köteles ellátni, mindaddig, amig a fenti büntetést hatályon kivül helyezik. A rendkivüli biztos hatáskörébe tartozik többek között az emlitett vállalat vezetése és ellenőrzése. Semminemü ügykezelési ténykedés nem történhetik a rendkivüli biztos jóváhagyása nélkül. A kőolajkormánybiztosság fenti rendelkezését G. Leon nemzetgazdasági miniszter is jóváhagyta.

FORUM nyáron is nagy filmeket játszik. Tel.: 20-10. Ma szenzációs két és más müsor!
I. Ha eljön a holnap... Charles Boyer és Irene Dunne-el.
II. Mr. Moto: Gyilkosság a ringben PETER LORRE-val.
Uj UFA hiradók a legujabb háborus eseményekkel. — 5, 7.15 és 9.15. — 3-kor matiné olcsó helyárakkal

ARADI KÖZLÖNY

Telefon: 8-31. Táviratcím: KÖZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 10.

Előfizetési áraink:

Egész évre . . 840 lei | Negyedévre 210 lei
Félévre . . . . 420 „ | Egy hónapra 70 „

Törvényhozási csodabogarak Amerikában

A yankee-államok törvényhozási házaiban valóban „házas" munka folyik. Erre vallanak az alább felsorolt törvények, illetve törvényjavaslatok:

J. Miller szenátor, Alabama állam legharcfasabb politikusa javasolta, hogy azokat a leköltöket, akik a parlamenti választások idején nem tartják meg fogadalmukat és kihágásokat követnek el a választási törvények ellen — csalás elmén állítsák bíróság elé.

Newyork államban törvényjavaslatot nyújtottak be, mely kimondja hogy az összes bérgéphocsikat bamulantóval kell ellátni.

Massachussets állam képviselői komoly tárgyalásokat indítottak annak a törvényjavaslatnak kidolgozása érdekében, amely a kormányzót „A közösség királya" ranggal ruházná fel.

Oregon állam parlamentje megszavazta a „páratlan" törvényjavaslatot: „Az állam polgárai szabadon vadászhatnak a lakosság nyugalmát zavaró kuruttyoló békákra . . ."

Pennsylvánia államban viszont ugyancsak törvényrendelet mondja ki, hogy az összes „nagy" tűzesetekről mozgóképeket kell készíteni s ezeket a mozgóképeket a tűzoltóság iskoláinak rendelkezésére bocsájtják.

— Őfelsége munkakihallgatáson fogadta Macovei Leon és Caracostea minisztereket. Bucuresti. Őfelsége főudvarnagyi hivatalának 55-ös számu közleménye: „Őfelsége, a király julius 26-án munkakihallgatáson fogadta Ion Macovei közmunka, és közlekedésügyi, Leon nemzetgazdasági és pénzügyi, valamint Caracostea nemzetnevelésügyi minisztereket."

— **Bucurestibe érkezett a szófiai román követ.** Bucuresti. (Rador.) Eugen Filotti szófiai román követ szolgálati ügyben a fővárosban tartózkodik.

— KINEVEZTÉK ROMÁNIA UJ LONDONI KÖVETÉT. Bucurestiből jelentik: A Német Távirati Iroda jelentése szerint Tilea, a Londonból visszahivott román követ helyére Stoica, a propagandaminisztérium volt helyettes államtitkárát, volt ankarai román követet nevezték ki.

— **Az igazságügyminiszter megszünteteti minden külön bizottságot.** Bucurestiből jelentik: I. Grula dr. igazságügyminiszter rendeletet adott ki, amelyben minden külön bizottság működését megszünteti. Ugyanakkor minden napidíjat, kiszállási költséget és utazási költséget megszüntet.

— **A bucuresti-i értéktőzsde hangulata.** Bucuresti. A bucuresti-i értéktőzsdén tegnap csekély forgalom volt. A petróleumrészvények árfolyama ismét csökkent. A külföldi valuták közül csak a dollárt keresték. Az arany ára nem változott.

— **Hitler vezérkancelár kitüntetése a Magyar Távirati Iroda főszerkesztőjének.** Budapestről jelentik: Hitler birodalmi vezér dr. Zimmer Ferencnek, a Magyar Távirati Iroda főszerkesztőjének kiváló érdemei elismeréséül a német Fehér Sas rend első osztályának nagykeresztjét adományozta.

— **Megszünt a bolgár szabadkőmüves mozgalom.** Szófiából jelentik: A bulgáriai szabadkőmüves páholyok vezetősége elhatározta valamennyi bulgáriai páholy feloszlatását. (Rador.)

— POSTÁN IS ELKÜLDHETŐK LÁTTAMOZÁSRA A PETROLEUM-RÉSZVÉNYEK. Bucuresti. A petroleumrészvények vidéken lakó tulajdonosai a nemzetgazdasági minisztérium rendelkezése alapján a posta- és csekkhivatal utján is beküldhetik láttamozás céljából részvényeiket. A feladó postahivatalnál borderot kell kitölteni két példányban és a minisztériumban történt láttamozás után ugyancsak postán juttatják vissza a tulajdonosokhoz a részvényeket.

— **Reggel 8 órától este 8 óráig a templomoknak nyitva kell lenniök.** Bucurestiből jelentik: Radu Budisteanu kultuszminiszter hazatérve országos ellenőrző körutjáról, megállapította, hogy ugy a városokban, mint a falvakban a templomok nincsenek nyitva csak vasárnapokon. Ennek következtében elrendelte hogy az egész ország területén valamennyi vallás temploma reggel 8 órától este 8 óráig nyitva kell legyen, a papoknak és a segédszemélyzetnek a vallás előirta időben rendes istentiszteletet kell tartani.

— VÁRMEGYEI NYUGDIJASOK FIGYELMÉBE. A temesvári királyi helytartóság helyet adva az előterjesztett kérésnek, 22658—940. számu rendeletével megszüntette a vármegyei nyugdijasok azon kötelezettségét, hogy életbenlétüket a nyugdijbonra vezetendő hivatali láttamozással havonként igazolják.

— **Románnyelvü hirek a budapesti rádióban.** Budapestről jelentik: A budapesti rádió bejelentette, hogy szombattól kezdve bevezeti a románnyelvü hiradást és minden este, magyar időszámitás szerint, a 19 óra 15 perces magyar hiradáshoz csatlakozva, körülbelül 19 óra 20 perces kezdettel közli román nyelven a hireket.

— TÖBB ÁLLÁS ÜRESEDETT MEG MAGYAR ELEMISKOLAI TANERŐK SZÁMÁRA. Temesvárról jelentik: A temesi helytartóság közli az érdekelt magyar nemzetiségü tanitókkal és tanitónőkkel, hogy betöltetlen van a következő állami elemiskolák magyarnyelvü tagozatainál: az aradmegyei Iratos községben egy tanitónőre és egy tanitóra van szükség, a krassó Bunea községben egy tanitóra, a temesmegyei Gizellafalván, Aurélházán és Majláthfalván egy-egy tanitónőre. Partosen egy tanitónői és egy tanitói állás van üresedésben, továbbá a temesvári Kunsztelepen egy-egy tanitónői állás ürült meg. Az állások bármelyike iránti kérelem a helytartóság tanügyi felügyelőségéhez nyujtandó be. Felekezetileg képesitett iskolák tanerői is számitásba jöhetnek.

— **Tisztviselői felmondások az aradi pénzügyigazgatóságon.** A pénzügyminisztérium is elrendelte az egész ország területén a zsidó vallásu pénzügyi tisztviselők és tisztviselőnők augusztus 1-i dátummal való rendelkezési állományba való helyezését. Aradon három tisztviselőt érint a rendelkezés.

— **Központi forrasztó-anyag bizottságot létesitettek.** A Monitorul Oficial julius 21-iki számában rendelettörvény jelent meg a forrasztóanyagok országos bizottságának létesitéséről. A bizottság működésének első kiadásaira 2 millió leit irányoztak elő, működéséről pedig szabályrendeletet bocsátanak ki.

Weisz István uriszabó
Str. Eminescu 15 hazaérkezett

— **Igazságügyminisztérium cáfolat a bucuresti-i közigazgatási táblai főelnök vallásáról.** Bucuresti. Az igazságügyi minisztérium megcáfolja az egyik bucuresti-i lapban megjelent azon hirt, amely szerint Ion Matei Botez, a közigazgatási tábla főelnöke zsidó lenne.

— BIZTONSÁGBA HELYEZTÉK A MILÁNÓI DÓM ÉRTÉKEIT. A milánói „L'Italia cimü lap jelenti, hogy a világhirü dóm felbecsülhetetlen értékü szines ablakait és más drágaságait biztonságba helyezték. A szines ablakok egyrésze 1397-ből származik és német mester munkája. Másrészét néhány évtizeddel később két olasz mester készitette. Ezer ötszáz méter vászonanyagra volt szükség az ablaknyilások ideiglenes betakarására.

— **Ötmillió pengőnél több gyült össze a magyarországi árvizkárosultak segélyezésére.** Budapestről jelentik: A magyarországi árvizkárosultak segélyezését végző kormánybiztosság jelentése szerint az árvizkárosultak segélyezésére inditott gyüjtés eddigi eredménye 5.214.617 pengőt tesz ki. Ebből az összegből 10.856 pengőt a külföldön élő magyarok küldtek Magyarországba. A természetbeni adományok értéke 274 ezer pengő.

Háborus idők

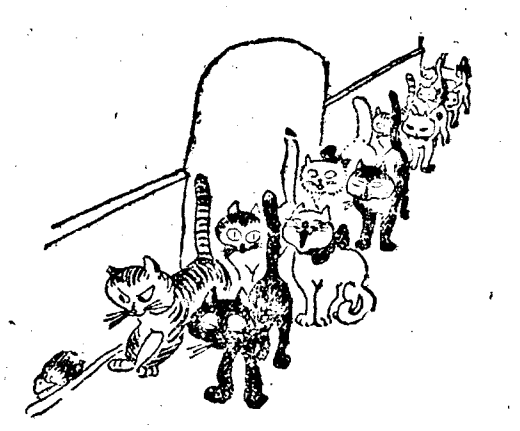

— Rettenetes, hogy már egy vacak egérért is sorba kell állni...

Felveszi a magyar kormány a Szovjettel a diplomáciai összeköttetést

Budapest. (Rador.) A Német Távirati Iroda jelenti: A magyar kormány megtette az előkészületeket arra hogy a Szovjettel a diplomáciai összeköttetést felvegye. Nickl Aliréd meghatalmazott miniszter rövidesen gazdasági bizottságot vezet Moszkvába.

— **A közmunkaügyi és közlekedésügyi minisztérium kötelékében dolgozó tisztviselők és alkalmazottak szabadsága.** Bucurestiből jelentik: Ion Macovei közmunkaügyi és közlekedésügyi miniszter elrendelte, hogy az eddigi szokástól eltérően, augusztus elsejétől kezdődően a tisztviselők és alkalmazottak felváltva mehetnek csak szabadságra.

— AZ ORSZÁGŐRSÉG UJ PARANCSNOKKIKÉPZŐ TANFOLYAMAI. Bucuresti. Az országőr főparancsnokság Magurele, Breza, Predeal és Málnás helységekben parancsnokkiképző tanfolyamokat létesit. Az első tanfolyam augusztus elsejétől 12-ig tart és azon 3600 országőr vesz részt, a második augusztus 14-től 26-ig és arra 4000 jelentkezés történt.

— **A „Jour" elismerése a német megszállócsapatok iránt.** Vichyből jelentik: A Havas ügynökség jelenti: A „Jour" cimü lap hosszabb cikket közöl a német hadsereg által kétharmad részben megszállott francia területekről. A cikk megállapitja, hogy a német hadsereg rendkivül fegyelmezett és korrekt magatartást tanusit.

— **Játékkaszinók a fürdőhelyeken.** Bucuresti. (Rador.) A miniszertanács engedélyezte a szerencsejátékokat a következő fürdőhelyeken: Sinaia, Mamaia, Eforia, Slanicul Moldovei, Carmen-Sylva, Herkulesfürdő, Szováta, Lacul Sarat, Calinesti és Vizakna. Tilos azonban a kaszinókba kiskorúakat, köztisztviselőket és az illető községek lakóit beengedni.

— LEMONDOTT FŐSZERKESZTŐI TISZTSÉGÉRŐL PETHŐ SÁNDOR DR. Budapestről jelentik: Pethő Sándor dr., a Magyar Nemzet nagynevü főszerkesztője, lapja legutóbbi számában megjelent nyilt levélben közölte, hogy lemond főszerkesztői tisztségéről.

— **Uj középértékek.** A Monitorul Oficial julius huszonnegyediki keltezésü számában a következő vámtételek középértékének módositása jelent meg: 462, 465, 478, 488, 489, 491, 493, 494, 497, 500, 501, 508, 509, 510, 512, 513, 514 és 515. Az uj középértékek julius huszonnegyedikén léptek életbe.

— **Házasságkötések Németországban.** A szinte hihetetlen derülátás, amely a német népet a mai háborban áthatja, abból a kimutatásból is kiviláglik, amely a „házassági kölcsönök" (Ehestandsdarlehen) idei első negyedének számadatait tartalmazza. Németországban tudvalévőleg minden házasulandó pár az állam által megszabott házassági segélyt kap. Ezt a segélyt aztán minden születendő gyermek után ujra növelik. Januártól márciusig hétezerrel több pár vette igénybe ennek a szociális intézménynek a segitségét, mint a mult évnek ugyanebben az időszakában. Összesen 78.200 fiatal pár kapott állami házassági kölcsönt az egész birodalom területén. A gyerekekre vonatkozó segélytöbblet adataiból kitünik a születések számának növekedése is. Az illetékes hatóságok 94.000 esetben adtak gyermek segély-többletet, a mult évi 81 ezer 820-al szemben.

— **Ma nyilik meg a Pelikán-étterem** (Duca-u. 3. volt Madár-helyiség), uj vezetés alatt, amely kitünő konyhája, pompás fajborai és Azuga-söre révén előreláthatólag az aradi közönség egyik legkeresettebb találkozóhelye lesz. Nagyszerü zene, hüvös termek teszik kedélyessé, kellemessé a megjelent vendégek hangulatát. A Pelikán-étterem tulajdonosai elhatározták halvacsorák és disznótorosvacsorák gyakori megrendezését, ezenkivül bármikor kedvelt ételkülönlegességek állanak a közönség rendelkezésére. Eredeti fatányéros, izes vargabéles stb. Mindenn egybevetve, a Pelikán-étterem megnyitását a legjobb előjelek és a közönség élénk érdeklődése kisérik.

— **Határátlépők felett itélkezett a kolozsvári katonai törvényszék.** Kolozsvár. Bonyolult határátlépési ügyet tárgyalt a katonai törvényszék. A vádlottak közül Oltean Petru, Zima Ioan és Sancan Stefan tiltott határátlépés elősegitéséért kerültek a törvényszék elé. A mult hónap folyamán Beckó Lajos, Sikola Zoltán, Fülöp Lajos, Király Mihály és Csajkos Gyula szatmári lakosok, Olteanék segitségével átszöktek a határon. A hatóságok megtudták a szökést, de a tiltott határátlépőket nem vonhatták felelősségre, csak a szökés elősegitőit. A katonai törvényszék Oltean Petrut és Zima Ioant nyolc havi elzárásra és ötezer lei pénzbirságra, Sancan Stefant három havi elzárásra és kétezer lei pénzbirságra itélte. A határátlépőket távollétükben egyenként három évi börtönbüntetésre és huszezer lei pénzbirságra itélte.

Az államvasut vezérigazgatóságának kizárólagos rendelkezésére bocsájtották valamennyi kőolajtartály-kocsit

A közlekedésügyi minisztérium rendelkezésének megfelelően elhatározták, hogy augusztus elsejétől kezdődőleg a CFR vasuthálózatán közlekedő teljes tartálykocsi állományt elrekvirálják és a vasut igazgatóságának rendelkezésére bocsátják. Mindezeket a tartálykocsikat, amelyeket a kőolajipari vállalatok az államvasuttól bérelnek, a társaságok tulajdonát képezik, vagy amelyeknek a vállalatok társtulajdonosai, úgy kezelik, mint a CFR tartálykocsijait. A tartálykocsikat a kőolajszállítás minden vonatkozásában felhasználják, nevezetesen a vasut, a hadsereg, a belföldi fogyasztás, valamint a kivitel céljaira elosztásukról és felhasználásukról pedig a forgalmi igazgatóság mellett működő vagon-szolgálat intézkedik az általános feltételek szerint. Ugyanekkor a CFR vezérigazgatósága mellett különleges bizottság létesül a fogyasztási szükségletekre és a termelésre vonatkozó utbaigazítások céljából. Általában a tartálykocsik felhasználását széleskörü tervek alapján eszközlik. A rakodási időre vonatkozó minden megállapodást, vagy rendelkezést megsemmisitettek és a helyi díjszabás intézkedései mérvadók. Mivel valamennyi tartálykocsi az államvasut vagonjaként minősül, a rendes díjszabáson kivül 10 százalékos külön illeték fizetendő a belföldön történő szállitmányozásnál bérérték cimén. Kivételt képeznek a Németországba szárazföldön szállitott kőolajmennyiségek kocsiai, amelyek után nem fizetendő a 10 százalékos illeték.

Beszarábia ügye a legfőbb szovjettanács ülésén

Moszkva. A DNB. jelenti: A moszkvai rádió állomás jelentette, hogy augusztus elsejére összehivták a legfőbb szovjettanácsot. Ezen az ülésen megvitatják a három Balti-állam bekebelezését a Szovjetbirodalomba és Beszarábiának a Szovjetköztársaság Moldva-tartományához való csatolását.

—

Zöldség- és tüzifahiány a bucuresti-i piacon

Bucuresti. Az élelmiszerpiacon zöldséghiány van, aminek magyarázata a szállitási eszközök hiányában keresendő. Az árak igen magasak és drága a vágott baromfi is.

A fatelepek majdnem üresek és ezért a tüzifa árát a miniszterium által megállapitott 144 lei helyett 180 leiért árusitják métermázsánkint. A fa minősége is rossz. Naponta csak 80 vagon tüzifa érkezik a fővárosba, ezt a mennyiséget azonban 100 vagonra fogják felemelni

—

— **A propagandaügyi miniszter fogadóórái.** Bucurestiből jelentik: Nichifor Crainic propagandaügyi miniszter hétfői fogadóóráját megszüntette és igy a közönséget csak szerdán és pénteken fogadja déli 12—13 óra között.

— **Nincs közbenjárás az igazságügyi minisztériumban.** Bucurestiből jelentik: Az igazságügyminiszter közli hogy naturalizálás iránti kérvényeknél semminéven nevezendő, még személyes sürgetést sem engedélyeznek. Ezek a kérvények rendes uton nyernek a törvény értelmében elintézést. Egyébként más ügyekben csak személyesen lehet érdeklődni vagy felvilágositást kérni, esetleg sürgetni az igazságügyminisztériumban.

— **A menekültekért.** Bucurestiből jelentik: Traian Ionescu, a Prut- tartomány kormányzója, látogatást tett Tg.-Ocnán, ahol 461 menekültet helyeztek el. Innen Onesbe utazott, ahol 321 menekült van majd Valea Rean-n keresztül Bacauba utazott, ahol Mircea Cancicov volt miniszter 1 millió leit gyüjtött össze az ott elhelyezett menekültek javára. A kormányzó mindenütt megelégedését fejezte ki a látottak felett, mert a menekültek ellátása, élelmezése és elhelyezése a legmintaszerübb rendben történik.

— **Szlovákiai zsidók kötelező munkaszolgálata.** Pozsony. Az összes 18. és 50. év közötti szlovákiai zsidókat kötelező munkaszolgálatra rendelték be.

— BETILTANAK MINDEN TOVÁBBI GYÜJTŐ AKCIÓT A TEMPLOMOKRA. Bucuresti. Radu Budisteanu kultuszminiszter intervenjált az egészségügyi és népjóléti miniszternél, valamint a többi illetékes hatóságoknál, hogy a jövőben tiltsanak meg minden gyüjtést templomok épitése javára.

— **Dr. Lázár Augustin** ügyvéd irodáját Str. Consistoriului 23. alá helyezte át.

— **Rökk Marika férjhezment.** Budapestről jelentik: Az egyik magyar filmgyártó cég szerződést kötött Rökk Marikával és igy végre megvalósul a régóta Berlinben élő magyar filmszinésznő magyar filmje. A film felvételeit a közeli hetekben kezdik meg, mert a müvésznő, akit a szerződése az Ufá-hoz köt, nászajándékképen egyhavi szabadságot kapott gyárától. Rökk Marika ugyanis férjhez ment Georg Jacobyhoz, a Rökk-filmek rendezőjéhez. Erről a házasságról már régóta beszéltek filmkörökben, de a házasságkötés csak most történt meg e hónap elején. Rökk Marika férje társaságában érkezik Budapestre, ahol hamarosan megkezdik magyar filmjének felvételeit.

— A MOLDOVAI SZERZETESEK MÜKÖDÉSÉNEK FELÜLVIZSGÁLÁSA. Radu Budisteanu kultuszminiszter Georgescu államtitkár társaságában Moldovába és Bukovinába utazott, hogy ott a különböző szerzetesrendek működését felülvizsgálja.

— **Vasuti alagutat épitenek Gyimesfelsőlok közelében.** Csikszereda. Gyimesfelsőlok előtt egy hosszu és 64 méter mélységü szakadék fölött egy hidon keresztül haladnak a vonatok az ókirályság felé. A „krakkói hid"-nak nevezett völgyhidat a világháborus időkben felrobbantották és a helyébe annak idején a németek ideiglenes jelleggel épitettek uj hidat. A hid ezért az utóbbi idők ben nagyon meggyengült, a vonatok csak lassitva mehettek keresztül rajta. Az utóbbi időben szakértők vizsgálták meg a hidat s a legészszerübb megoldásnak azt találták, ha uj hid épitése helyett a vasutat a hid megkerülésével hosszu alaguton keresztül vezetik majd az ókirályság felé. A munkálatok a közeljövőben már meg is kezdődnek.

—

Valutacsempészés miatt letartóztattak Budapesten egy bucuresti-i hálókocsi-kalauzt

Budapestről jelentik: A budapesti valutaügyészség Petra Stefan hálókocsikalauzt, bucuresti-i lakost, román állampolgárt, fizetési eszközökkel való visszaélésért előzetes letartóztatásba helyezte. A kalauz a Magyarországból külföldre történt pengőajánlásokban vett részt. A nyomozás folyik, az összeg nagyságának megállapitására.

—

— **Halálozás.** Özv. Götzl Alfrédné mély fájdalommal tudatja, hogy szeretett férje, Götzl Alfréd, f. hó 23-án, d. u. 3 órakor, Oradean, sokat szenvedett nemes lelkét visszaadta Teremtőjének.

Máday János nyug. főgimnáziumi tanár özvegye, szül. Mayer Gizella folyó hó 25-én csendesen elhunyt. Temetése folyó hó 27-én, d. u. 6 órakor lesz a felsőtemető halottascsarnokából.

— **Hakoah—AAC törpe-mérkőzés** vasárnap délután fél 3 órakor az AAC-sporttelepen.

Hetipiaci árak

Zöldségpiac: Zöldpaprika drb. 1—1.50 lei, csipős paprika drb. 1 leu, ujburgonya kg 3—4 lei száraz hagyma kg. 5, zöld hagyma kötegje 2, kelkáposzta drb. 14—20, gomba csomója 3—6, főzni való tök drb. 1—3, zöldbab kg. 6, száraz bab kg. 18—20, karalábé drb. 1 leu, szemes borsó literje 10, murok kötegje 3, paszternák kötegje 3, petrezselyem kötegje 3, zöldpetrezselyem két kötés 1, paradicsom kg. 10—14, kék paradicsom drb. 6, hónapos retek kötegje 1, téli retek drb. 1, zöld fokhagyma kötegje 2—3, fejes káposzta drb. 4—5, savanyu káposzta kg. 14, levesbe való zöldség kötegje 3, kukorica csövenként 1—1.50, uborka 100 drb. 38 lei.

Tej és tejtermékek: Tehénturó kg. 24 lei, juhturó kg. 60, tehéntej literje 6—7, savanyu juhtej literje 40—50, vaj kg. 120—130, tojás drb. 2—2.30 lei.

Gyümölcspiac: Kajszin kg. 40 lei, alma kg. 12—14, dió kg. 22—23, hámozott dió kg. 68, körte kg. 10, aszalt szilva kg. 20, sárga dinnye kg. 50, málna kg. 40, ribizli kg. 24, meggy kg. 25, citrom drb. 7—8 lei.

Baromfipiac: Tyuk párja 130—170 lei, hizott liba párja 600, sovány liba párja 260—290, csirke párja 70—120, hizott csirke párja 180—220, sovány kacsa párja 80—120 lei.

Megnyilik a

PELIKAN-étterem

volt Madár-féle helyiség, Str. DUCA 3.

Elsőrendü konyha, kitünő fajborok, AZUGA sör!

Kimondottan olcsó polgári árak. Ételek kihordása házhoz. Az uj étterem specialitásai eredeti fatányéros, mitité, vargabéles, halvacsora, disznótorosvacsora.

MA, SZOMBATON ESTE MEGNYITÓ!

Letartóztatták

és állitólag Moszkvába szállitották az észt hadsereg főparancsnokát

Kaunas. A litván belügyminiszter kijelentette, hogy a külföldre menekültek vagyonát elkobozzák, ha négy héten belül nem térnek vissza az országba. A külföldre menekültek között van Smetona volt államelnök, Chada, Kaunas volt polgármestere, valamint Mustelkis volt hadügyminiszter is.

Stockholm. Svéd jelentések arról számolnak be, hogy Laidoner észt hadseregfőparancsnokot Tallinban letartóztatták és állitólag Moszkvába vitték.

—

Sulyos visszaélések miatt letartóztatták a rámnicul-valceai rendőrség közlekedési ügyosztályának vezetőjét

Rămnicul Valcea. A rămnicul valceai ügyészség és vizsgálóbiróság, — mint a Curentul irja — több panasz alapján vizsgálatot folytatott le Nicolae Cosoveanu komiszár, az ottani rendőrség közlekedési ügyosztályának vezetője ellen. Megállapitották, hogy Cosoveanu hivatalós minőségében több közokirat hamisitást követett el, azonkivül pedig különböző személyektől, főként gépkocsitulajdonosoktól, akiktől bevonta a közlekedési engedélyt s csak bizonyos pénzösszeg fejében volt hajlandó visszaadni, — négy-ötezer leit vett fel fejenként.

Cosoveanu komiszár ellen a megvének csaknem valamennyi sofőrje sulyosan terhelő vallomást tett. Elmondották, hogy a komiszár több letartóztatást is eszközölt s csak bizonyos összegek folyósitása után tekintett el a további fogvatartástól.

A törvényszék vádtanácsa harminc napos vizsgálati fogságot rendelt el a sulyosan megtévedt rendőrkomiszár ellen.

—

— **Apja szemeláttára a Szamosba fuladt egy kétéves kolozsvári gyermek.** Megdöbbentő szerencsétlenség történt a Szamos gátkörnyéki részén. Boga Péter kolozsvári lakos egy, a Szamos által sodort fatörzset akart fejszéjével szétdarabolni, hogy hazavihesse. Kétéves fiacskája, aki szintén a folyó mellett tartózkodott, egy őrizetlen pillanatban a vizbe zuhant és mielőtt az apja segitségére siethetett volna, elmerült az örvénylő Szamosban. A megrémült apa egész este kereste a szomszédok segitségével az eltünt kisfiu holttestét, de hasztalanul. A szerencsétlenség ügyében megindult a vizsgálat.

— **Kilencéves templomi tolvaj.** Lugos. A lugosi rendőrséghez feljelentés érkezett, hogy a római katolikus templomból, az oltárról és a sekrestyéből mintegy 20.000 lei értékü kegyszer tünt el. A rendőrségnek rövidesen sikerült a tolvajt elfogni egy kilenc éves fiu személyében. A kiskoru tolvaj az értéktárgyakat olcsó áron egy zsibárusnál értékesitette.

— A „Frint Lajos"-alapra tegnap az alábbi koszorumegváltási adományok érkeztek: Réthy Jenő 500 és özvegy Weiss Gézáné 200 leies adománya.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:

ANGEL gyógyszerész, Piata Catedralei 16. — *POMESCU* gyógyszertár, Bulev. Reg. Maria 16 — *KESZTENBAUM* gyógyszertár, Strada Mărăsesti 68.

SPORT KÖZLÖNY

Sportjátékokkal ünnepelték meg a japán császárság 2600 éves fennállásának évfordulóját

Tokió. A japán császárság fennállásának 2600 éves évfordulója alkalmából — háboru ellenére is — megrendezték a Távolkeleti Játékokat. A legtöbb atlétikai számban természetesen a japánok győztek, de kiválóan szerepeltek a fülöpszigetiek is. A Japán által elfoglalt kinai területek atlétái is indultak, de a mandzsu atlétákkal együtt egyelőre még kevés sikerrel. A győztesek a következők:

100 m.: Yosioka japán 10.7 mp.; 200 m.: Guzman fülöpszigeti 22.3 mp.; 400 m.: Lovine fülöpszigeti 49.5 mp.; 800 m.: Ishida japán 1 p. 56.5 mp.; 1500 m.: Jushivey mandzsu 4 perc; 5000 m.: Murakoso japán 15 p. 06.4 mp.; 110 gát: Muramaki japán 14.9 mp.; 400 gát: Rovello fülöpszigeti 54.4 mp.; 4x100 m.: Fülöpszigetek 42.1 mp.; 4x400 m.: Fülöpszigetek 3 p. 22.2 mp.; magasugrás: Akima japán 198 cm.; távolugrás: Harada japán 729 cm.; hármasugrás: Harada japán 15.18 m.; rudugrás: Abe japán 390 cm.; diszkoszvetés: Miyasiro japán 43.47 m.; gerelyvetés: Vatanable japán 62.42 m.; kalapácsvetés: Sirajsi japán 48.80 m.; maratonfutás: Akiba japán 2 óra 39 p. 59 másodperc.

Kiváló eredmények az olasz atlétikai bajnokságon

Milanó. Az olasz nemzeti atlétikai bajnokságok egyes számokban egészen kiváló eredményeket hoztak. Részletek:

100 m.: 1. Monti 10.5 mp.; 200 m.: I. Gonelli 21.7 mp.; 400 m.: 1. Lanzi 47.6 mp.; 800 m.: 1. Dorescenzi 1 p. 53 mp.; 5000 m.: 1. Bevjacqua 14 p. 52.4 mp.; 10 ezer m.: 1. Sestini 33 perc 08.8 mp.; 4x100 m.: 1. Baracca Milanó 41.6 mp.; 4x400 m.: 1. Baracca 3 p. 21.9 mp.; 110 m-es gát: 1. Caldana 14.8 mp.; 400 m-es gát: 1. Fantoni 55.7 mp.; rudugrás: 1. Ballerini 380 cm.; távolugrás: 1. Maffei 714 cm.; magasugrás: 1. Campagner 190 cm.; hármasugrás: 1. Betaglio 14.53 m.; sulylökés: 1. Profetti 14.74 m.; diszkoszvetés: 1. Profetti 46.18 m.; kalapácsvetés: 1. Superina 48.16 m.; gerelydobás: 1. Rossi 60.64 m.

Augusztus elsejéig ismeretes lesz a Nemzeti Bajnokság uj beosztása

Bucuresti. Az Universul Sport jelentése szerint a nemzeti bajnokság uj beosztása augusztus elsejéig ismeretes lesz. A tervekről kiszivárgott hirek szerint 14 csapat fog szerepelni az A) ligában és a bajnokság végén a három utolsó kiesik. A B) ligában három csoport lesz és ezeknek első helyezettjei kerülnek be a kiesők helyére az A) ligába.

A Szablóczky vándordij-mérkőzések bíróküldései

A vasárnapi Szablóczky-vándordij mérkőzések bírodelegálása a következő:

AAC-pálya 9.30 órakor: Crisana—Unirea, biró Burdan.

4.30 órakor: Hakoah—Birók, játékvezető Macean.

5.45 órakor: Gloria—ATE, biró Manea.

7 órakor: Astra—AAC, biró Ciorogariu.

Fél 3 órakor: Hakoah—AAC törpe.

Lupényi teniszezők az AKE-pályán

Szombaton délután fél öt órai kezdettel rendezi meg az AKE saját pályáján teniszversenyét Lupény együttese ellen. A versenyek a Camarasescu-kupáért kerülnek lebonyolitásra. A lupényiek jóképességü együttesét Cozmovici, Gábor és Berkessy képviselik. Az AKE még nem állitotta ki csapatát, a döntőjelentőségü összecsapásra csupán keretet jelölt ki Szumery, Balla és Kardos személyében. Arad teniszközönsége nagy érdeklődéssel tekint az izgalmasnak igérkező verseny elé.

Barátságos mérkőzés vasárnap delelőtt az AAC pályán

Arad. Vasárnap délelőtt 11 órai kezdettel AAC—Fogarasi-üzem futballcsapatának mérkőzése lesz az AAC sporttelepen. Az AAC futballszakosztályának vezetője, Oravetz László kéri az alant felsorolt játékosokat, hogy fél 11 órára jelenjenek meg: Faragó, Régner IV., Matyók, Egressy, Komjáthy, Miklósi, Nikolin, Kozsnicza, Pénzes, Weil, Zsebeházi, Rékássy.

O MIKOR KEZDIK MEG A BUCURESTI-I CSAPATOK ŐSZI ELŐKÉSZÜLETEIKET? A fővárosi csapatok őszi előkészületeiket a jövő héten megkezdik. A Sportul Studentesc és a Juventus augusztus elsején kezdik meg edzéseiket. Az egyetlen fővárosi csapat, amely még nem állapitotta meg a pontos kezdési napot, az Unirea-Tricolor.

O NÉMETEK ÉS JUGOSZLAVOK AKARNAK MÉRKŐZNI A ROMÁN AMATŐR ÖKÖLVIVŐCSAPATTAL. Bucuresti. Az ökölvivó szövetség levelet kapott a német szövetségtől, melyben felajánlja, hogy a német válogatott ökölvivócsapat szeptember közepén Bucurestibe jön egy, a román válogatott csapat elleni mérkőzésre. A belgrádi szövetség viszont több mérkőzésre hivja a román amatőr csapatot Jugoszláviába. A szövetség megkezdte a tárgyalásokat és előreláthatólag eleget fog tenni a meghivásoknak.

O Fita—Astra 4:3 (1:2). A két csapat mérkőzéséből a jóképességü Fita csapata került ki győztesen. A győztes csapat góljait Covacian, Cotoraciu, Feia és Márkus lötték. Az Astrából Mayer és Bacila voltak góllövők. A mérkőzés jó sportot nyujtott. A győzteseknél kivátlak Covacian, Cotoraciu, Feia. A mezőny legjobbja Cotoraciu volt. A veszteseknél Bacila, Mayer, Drecin és Mladin emelkedtek ki.

TEKESPORT

Szombat-vasárnapi tekemüsor

Az e heti tekemüsor, változatos és érdekes egyéni versenyeken kivül, szeptember elsején meginduló teke csapatbajnokság előkészületének jegyében folyik. Három egyesület rendez egyéni versenyt, mely jó alkalom a játékosok tároló erejének növelésére, ezenkivül egy hatos csapatversenyben és két barátságos mérkőzésben igyekeznek csapataink játékerejük fokozására. A szombat—vasárnapi tekemüsor a következő:

Az AAC EGYÉNI VERSENYE szombat este 8 órakor kezdődik, az AAC kettős versenypályáján és vasárnap este 9 órakor a holtversenyeket eldöntő rádobásokkal zárul. A tiz legjobb értékes tiszteletdijat nyer.

A PRIETENI EGYÉNI VERSENYE tombolamódszer szerint bonyolódik le és már a négy találatot elérők is, értékes nyereménytárgyakat nyernek. A verseny a Prieteni-pályán szombaton este 8 órakor kezdődik és vasárnap este 9 órakor nyer befejezést.

A TRANSILVANIA EGYÉNI ÉS HATOS CSAPATVERSENYE a Münich-vendéglőben nyer lebonyolitást. Az egyéni verseny szombat este 8 órakor indul és vasárnap este 9-kor a rádobásokkal végződik. Közben a hatos csapatok csapatversenyét is lejátszák, melyek időpontját az egyesület a benevezettekkel közölni fogja. Az egyéni verseny hat legjobbja és a három fát ütött csapat részesül tiszteletdijazásban.

A FORTUNA—PRIETENI EMLÉKZÁSZLÓ-VERSENY vasárnap délután a Forró-vendéglő kettős versenypályáján nyer lebonyolitást, mikoris a B. csapatok délután 6 órakor, az A. csapatok pedig 7 órakor játszák le a mérkőzéseiket. A mérkőzések revánsa a jövő vasárnap, a Prieteni-pályán kerül megrendezésre.

A METALURGISTUL—INFRATIREA barátságos mérkőzése vasárnap délelőtt 11 órakor lesz a Farkasveremben. A két ujraszervezett csapat küzdelme érdekes lesz.

•

HÉTFŐN ESTE 8 ÓRAKOR KÖRZETI ÜLÉS, melyen valamennyi tanácstag és egyesületi képviselő pontos megjelenése kivánatos, a fontos tárgyra való tekintettel.

•

A BIRÓTANFOLYAM RÉSZTVEVŐI minden hétfőn és csütörtökön este 8 órakor pontosan jelenjenek meg a tanfolyamon, mert eltekintve attól, hogy a tananyag előadása folyamatos és meg nem ismétlődő, a három órát igazolatlanul mulasztó hallgatókat törlik a birójelöltek sorából.

A kormány négy uj unitárius felekezeti iskola felállitását engedélyezte

Kolozsvár. Néhány hónappal ezelőtt részletesen jelentettük, hogy az erdélyi unitárius egyház tizennégy uj felekezeti elemi iskola megnyitásának engedélyezését kérte a közoktatásügyi kormánytól. Az emlékiratot a minisztériumban vették át és közölték, hogy a kérést jóindulattal birálják el.

Néhány nappal ezelőtt az unitárius egyház kolozsvári központjához megérkezett a kormány hivatalos értesitése, amely közli, hogy egyelőre négy helységben engedélyezik az uj unitárius iskolák megnyitását. Ez a négy helység, ahol ősszel uj unitárius felekezeti iskola nyilik, a következő: Brassó, Lupény, Petrozsény és Ádámos. Brassóban két tanerős, a többi három helységben pedig egytanerős uj iskola felállitását engedélyezte a kormány. A négy uj unitárius iskolában, amely az anyanyelven történő oktatás négy ujabb vára lesz, ősszel indul meg a tanitás.

Ami a többi kérést illeti, ezekben a kormány még nem döntött. Több uj iskola felállitásához nem járultak hozzá, ismét más uj unitárius iskolák felállitását pedig még nem birálták el.

A kolozsvári püspökséghez érkezett hivatalos értesités közli még azt is, hogy a kormány több, már meglevő unitárius felekezeti iskolában uj tanerők beállitását engedélyezte.

Ujra megitélte nyugdiját

egy magyar igényjogosultnak a bucuresti-i számvevőszék

Brassó. A számvevőszék a nyugdij nélkül maradt magyar köztisztviselők egy igen nagyszámu csoportját érdeklő ügyben hozott elvi jelentőségü döntést. Kovács Károly háromszékmegyei lakos a világháboru befejezéséig csendőrőrmester volt és 1919-ben nyugdijaztatását kérte. A kérést a Központi Nyugdijpénztár elutasitotta. Az elutasitást azzal indokolta meg, hogy Kovács Károlyt a magyar állam nyugdijazta, ilyenformán az 1929. évi nyugdijtörvény szakaszai szerint nem nyugdijjogosult. Kovács perrel támadta meg ezt a végzést. A számvevőség visszautasitotta a felebbezést, mint alaptalant. A semmitőszék viszont elfogadta Kovács érveit és az ügy uj letárgyalására kötelezte a számvevőszéket. A számvevőszék ujra elutasitotta Kovácsot. Az ügy ismét a semmitőszék elé került, amely ujból megsemmisitette az elutasitó végzést és kötelezte a számvevőszéket, hogy pontosan vizsgálja meg a nyugdijas csendőrőrmester jogi képviselője által előterjesztett okmányokat. Az ügy a napokban került harmadszorra a számvevőszék elé, ahol Kovács Károly védője okmányokkal igazolta, hogy védence nem hagyta el az ország területét, továbbá, hogy román állampolgár és ezenkivül, ha a magyar állam nyugdijazta is, ez a nyugdijazás hivatalból és nem Kovács akaratából történt. A számvevőszék elfogadta az érvelést és 24 évi szolgálat évet tekintetbe véve, ennek megfelelő nyugdijat itélt meg Kovács Károlynak. A számvevőszék itélete elvi jelentőségü.

Rádiómüsor

— Romániai időszámitás. —

SZOMBAT, JULIUS 27.

Bucuresti, Radio-România. 13: Időjelzés, kulturális hirek, vizállásjelentés és orvosi tanácsok, müvészeti, sport és különféle közlemények. 13.15: Grigoras Dinicu zenekara. 14: Hirek. 14.30: Ioana Radu éneket 15: Közlemények.

Radio-România. 19.50: Hirek magyarul.

Bucuresti, Radio-România. 20: Időjelzés, rádióposta 20.15: Orgonazene lemezeken. 20.40: Hirek. 21: Luceafárul zenekar 22: Hirek, sportközlemények. 22 20: Hirek külföldre németül, olaszul, franciául és angolul. 22.40: Tánclemezek. 23: Zenekari táncok lemezeken.

Budapest. 13.10: Büky cigányzenekara. 13 40: Hirek 14.30: Lemezek 15.30: Hirek. 17.15: Mesék. 17,45: Időjelzés, időjárásjelentés, hirek. 18.15: Levelesláda 18.45: Rádiózenekar. 19.45: Riportázs. 20.15: Hirek 20.25: Heinemann Ede jazz-zenekara. 21.15: Hangjáték 22.40: Hirek, időjárásjelentés. 23.10: Farkas cigányzenekara. 24: Hirek német, olasz, francia és angol nyelven. 0.20: Lemezek. 1.05: Hirek.

Belgrád. 14: Népdalok. 14.30: Lemezek. 15.40: Hirek 18.45: Népdalok. 19: Előadás. 19.20: A Nemzet Órája. 20.40: Népdalok.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A tömegfogyasztást szolgáló marhahusra és a disznózsírra továbbra is érvényben marad a hivatalos ármegállapitás rendszere

Miniszteri rendelkezés a husfogyasztás szabályozásáról

A kormányelnök és a nemzetgazdasági miniszter a következő határozatot irták alá:

1. Szerdán, csütörtökön és pénteken tilos a szarvasmarha és sertéshus fogyasztása, ugy nyilvános helyiségekben mint magánosoknál. Nem vonatkozik a tilalom a juh-, szárnyas husokra, a felvágottfélékre, valamint a sertéshusból készült konzervekre, a nemzetgazdasági minisztérium 56.262. és 56.263. számu, 1940. julius tizennyolcadiki keltezésü rendelkezéseinek megfelelően.

2. Olyan helységekben, ahol jelentős és látogatott vásárok vannak, a királyi helytartó megváltoztathatja a tilalmi napok sorrendjét, azzal a feltétellel, hogy az elvnek megfelelően a hét három egymástkövető napján ne fogyaszthassanak hust.

3. A szarvasmarhahust a fogyasztási forgalomban maximáliák, a következő minőségek kivételével: karaj, hátszin, ugynevezett stosz-karai, felsárcomb, comb, mocsing, fehérpecsenye, marhanyelv, máj, vese, velő, mirigy.

4. Másfajta husok — beleértve a szárnyasokat is — szabadforgalom tárgyát képezik. KIVÉVE A DISZNÓZSIRT, amelynek árát az élősertésáraknak megfelelően maximáliák.

5. A maximális árakat az 1939. évi november tizennyolcadiki keltezésü rendelettörvény tizennyolcadik szakasza értelmében állapitják meg.

6. Minden mészáros köteles üzletében elkülönitett helyen olyan husokat tartani, amelyeknek az ára maximálva van.

7. A nyolcadik szakasz a büntetésekről a kilencedik pedig arról intézkedik, hogy a rendelkezés ellenőrzésével a hivatalos állatorvosokat bizzák meg.

Továbbra is a naptári év szerint kell számozni a számlákat

A pénzügyi hatóságok, mint ismeretes elrendelték, hogy a számlakönyveket a pénzügyi évnek megfelelően kell számozni, vagyis április 1-től kezdődőleg. Másszóval a hathatósabb ellenőrzés érdekében ugy rendelkeztek, hogy 1940. áprilisával kezdődőleg egytől felfelé haladva kell számozni a számlákat. Ennek a rendelkezésnek gyakorlati keresztülvitele általában nehézségeket okozott a cégeknek, mert a bélyegtörvény 27-ik szakasza, amint azt 1939. április elsején módositották, határozottan elrendeli a számláknak a naptári év szerinti sorszámozását, ugy hogy az egyes számmal kell január másodikával kezdeni a számlázást és a sorszámozást az év végéig megszakitás nélkül kell folytatni. Ezenkivül az uj rendelkezést amely a pénzügyi évnek megfelelő sorszámozásról intézkedik, 1940. julius 9-én jelent meg vagyis hónapokkal április 1. után. Az eredeti számlák, eredeti sorszámozással a feleknél vannak és a másolatokon eszközölték is a sorszámmódositást, ezt nem lehetett valamenynyi eredeti számlánál keresztülvinni.

Eugen Demetrescu, a pénzügyminisztérium vezértitkára megvizsgálta ezt a kérdést és miután megállapitotta, hogy a pénzügyi törvény vonatkozó intézkedései az elsőbbség, elhatározta, hogy részben visszatér az ujabb sorszámozási eljárásról intézkedő 137.019. számu körrendeletre és ugy intézkedik, hogy a számlák sorszámozása a jövőben is a naptári év szerint történjen. Fenntartja viszont a minisztérium a számlák láttamozási kötelezettségét, 1940. április 1-i hatálylyal, amikor a kétszázalékos nemzeti hozzájárulási illeték alkalmazása megkezdődött. A számlák láttamozása augusztus 15-ig történhetik meg büntetés nélkül.

Uj, kivételes rendelkezések a munkaviszony szabályozásáról

A törvény megtiltja a munkabeszüntetést és üzemleállitást, ugyszintén a személyzet tömeges elbocsátását is — Felfüggeszthetők a pihenőszabadságok és meghosszabbitható a munkatörvényben megállapitott munkaidő

Bucuresti. A hivatalos lap szerdai számában rendelettörvény jelent meg, amely a kivételes körülményekre alkalmazható munkarendszert szabja meg. A rendelettörvény értelmében a munkaügyi minisztérium minden ipari, kereskedelmi és szállitási vállalatot felhatalmazhat arra, hogy bizonyos feltételek mellett az érvényben lévő munkatörvény előirásaitól eltérjen. Igy felfüggeszthető a napi 8 órás és a heti 48 órás munkaidő, a pihenőszabadságolás, a vasárnapi és ünnepnapi munkaszünet, ez utóbbi azonban csak a honvédelem számára dolgozó üzemekben. Kérhető a nők éjjeli munkára való alkalmazása.

A fenti engedélyezések csupán a honvédelmi termelés fokozásának, a lakosság szükségletei biztositásának, a külfölddel való csereforgalom növelésének és a katonai összpontositás miatt hiányos üzemi személyzet kiegészitésének céljából történhetnek. Érvényük ideiglenes és nem haladhatja meg a hat hónapot, szükség esetén azonban meghosszabbitható. A munkaügyi minisztérium mellett bizottság alakul, mely a minisztériumhoz benyujtott kérvényeket véleményezi.

A többletmunka dijazásának tekintetében a törvény ugy intézkedik, hogy a kilenc órai munkaidőn tul teljesitett munka veendő figyelembe és ezt a többletmunkát a rendes dijazásnak legalább 25 százalékával kell felülfizetni. A felfüggesztett pihenőszabadságok is fizetendők és pedig a következő szabályok szerint: az a munkás, akinek havi bére nem haladja meg a 3000 leit, megkapja azt az egész összeget, mely rendes fizetésén kivül a szabadságolása idejére jár; a munkás, akinek a fizetése 3000—6000 lei között váltakozik, szabadságolása idejére járó fizetésének felét kapja. Hasonló elvek döntenek a magántisztviselők esetében is, azzal a különbséggel, hogy nálluk az 5000 leit meg nem haladó fizetésü is megkapja teljes járandóságát a szabadságidőre, mig az 5000—8000 lei fizetésü alkalmazottak csak a féljárandóságra tarthatnak igényt.

A 6000 leien felüli havi keresettel rendelkező munkás és a 8000 leien felüli keresettel biró tisztviselő nem tarthat igényt kártérítésre a szabadságidő miatt. Azoknak az alkalmazottaknak, akik hivatalos orvosi vélemény szerint egészségi okokból igénylik a szabadságot, joguk van a szabadságidőre.

Azoknál az alkalmazottaknál, akiket százalékos, vagy hasonló alapon fizetnek, mint például az utazók, pincérek, stb., a jövedelem megállapitásánál a legutolsó 3 hónap keresetének átlagát veszik alapul.

A kérvényeket a munkaidő meghosszabbitása, vagy egyéb, a fentiekben felsorolt kivételes intézkedés engedélyezése iránt a munkaügyi minisztérium munkaügyi igazgatóságához kell benyujtani.

A sztrájk és az üzemleállitás tilos. A munkabeszüntetésre való mindenféle felbujtást a munkaviszályok rendezéséről szóló törvényben előirt büntetés kétszeresével sujtják. Hasonlóképp büntetik azokat a vállalatokat is, a melyek egy hónap folyamán egész személyzetüknek, vagy egyik szakosztályuk személyzetének több, mint 10 százalékát elbocsátják. Munkabeszüntetés esetén a miniszertanács elrendelheti a munkahelyiségek, nyersanyagok elrekvirálását, a vezető és végrehajtó személyzet munkába való állitását.

KÖZGAZDASÁGI HIREK

A központi buzaértékesitő bizottság ülésezett, megvizsgálták a nemzetgazdasági miniszter által bejelentett uj értékesitési intézkedéseket. Bucuresti-i jelentések szerint észszerüsitik a lisztgyártást is. A cél integrális lisztfinus forgalombahozatala ami lehetővé tenné a buzakészletek gazdaságosabb felhasználását. Megengedik természetesen a másfajta liszt készitését is.

*

Bucuresti-i jelentések arról számolnak be, hogy a szövetplacon mutatkozó pangás miatt a férfiszöveteknél több helyen mintegy 10 százalékos árleszállitást hajtottak végre. Ugyanez a jelenség észlelhető bizonyos kézmüáruknál is. Árleszállitást főképp a nagyobb készletekkel rendelkező kereskedők eszközölnek, akik még a régi árakon vásárolták árukat. A készpénzhiány miatt általában szorgalmazzák az eladásokat.

*

Az utóbbi időkben az országban mosószappanhiány mutatkozott. Most mindenütt megjelent az üzletekben a nemzetgazdasági minisztérium által megállapitott minőségek szerinti mosószappan.

*

A cseh-morva védnökség kormánya rendeletet adott ki az importált gabonafélék vám-pótilletékének felemeléséről, a következőképpen: buzánál 6 kiló, rozsnál 21 kiló, árpánál 12 kiló, zabnál 17 kiló brutto 100 kilónként. Az uj pótilletékek julius tizedikén léptek életbe.

*

Miniszteri határozat jelent meg, amely valamenynyi a külkereskedelmi minisztérium létesitéséről szóló törvény értelmében létesült bizottságot felosztja.

— CONSTANTINESCU PÉNZÜGYMINISZTÉRIUMI IGAZGATÓ ARADI LÁTOGATÁSA. Pénteken reggel Aradra érkezett Constantinescu Vasile pénzügyminisztériumi igazgató, aki ellenőrzést folytatott le az aradi pénzügyigazgatóságnál. A minisztériumi főtisztviselő a délelőtt folyamán az egyes adókerületeket kereste fel, ahol a kerületek vezetőjén kivül Munteanu Victor pénzügyi főtanácsos, a behajtási pénzügyigazgató helyettese és Neagota Iuliu kivetési pénzügyigazgató szolgáltak felvilágositásokkal. A délután folyamán Constantinescu Vasile az aradi pénzügyigazgatóság vezetői kiséretében a megyébe utazott. Értesülésünk szerint a minisztériumi igazgató szombaton a kivetési pénzügyigazgatóságnál folytatja az ellenőrzést. Constantinescu Vasile aradi látogatása az időnként szokásos minisztériumi ellenőrzések sorozatába kapcsolódik be.

= **A szatmári Princz-testvérek r. t.** vasipari vállalat legutóbbi közgyülésén elhatározta, hogy a vállalat székhelyét Szatmárról Bucurestibe helyezi át. Az üzemek és a másod-székhely továbbra is Szatmáron maradnak.

= **Az Aradi Textilipar** mult évi mérlegében 60 millió lei részvénytőke és 79 millió lei tartalék alap mellett 7.073.714 lei tiszta nyereséget mutat ki. A beruházások a mérlegben 298 millió leiel szerepelnek, mellyel szemben 276 millió lei amortizációs alap áll.

= **A Medgyesi Vitrometan üveggyár** érdekeltségében „Bucuresti" cégelnevezéssel uj üveggyári részvénytársaság alakult. Az uj vállalat alaptőkéje 7 millió lei, amelyből 3.500.000 leit a Vitrometan jegyzett le.

= **A lipcsei őszi mintavásár.** Az aradi kereskedelmi és iparkamara közli, hogy az idei lipcsei őszi mintavásárt augusztus 25—29-ike között tartják meg. Akik a vásárt meg akarják látogatni, tájékoztatást kaphatnak a bucuresti-i vásárhivatalnál (Oficiul pentru Romania a Targului de Mostre din Lipsca, Bucuresti, 1, Aleea Carmen Sylva 5.) vagy a vásár bánáti és aradmegyei képviseleténél Timisoara, Str. Gen. Praporgescu 2., vagy Oradea, Str. Nic. Iorga 1.

= **A temestartományi magántisztviselők céhének aradi tagozata** felhivást bocsájtott ki, amelyben felszólitja az aradi kereskedelmi és ipari vállalatoktól legutóbb elbocsájtott tisztviselőket és általában az állásnélküli magántisztviselőket, hogy jelentkezzenek a céh irodájában, mert a vezetőség elhelyezkedésükről kiván gondoskodni.

Legujabb jelentéseink:

A román-magyar egymásrautaltságról és a jószomszédi viszonyról nyilatkozott Gigurtu kormányelnök egy svájci lap munkatársának

Bern. A Baseler Nachrichten budapesti tudósítója beszélgetést folytatott a Budapesten átutazó Gigurtu Ion román miniszterelnökkel. Gigurtu miniszterelnök a következőket mondotta a svájci lap munkatársának:

— Azt hiszem, hogy Románia és Magyarország, eltekintve egyes nézőpontoktól, egymásra vannak utalva. Véleményem szerint a jövőben nemcsak békés szomszédi viszony lesz lehetséges Románia és Magyarország között, hanem teljes barátság is kifejlődhetik a két nép között. Természetszerűleg mindez csak abban az esetben, ha mindkét állam felelős vezetői ebben a szellemben irányitják államuk vezetését és ebben a szellemben müködnek.

Német lapjelentések szerint

Forradalmat akar szervezni Anglia a nemzeti szocializmus és a fascizmus ellen

Berlin. Az angol propaganda, mint azt a német lapok jó forrásból megtudták, most azon dolgozik, hogy forradalmat szervezzen meg a fascizmus és a nemzeti szociálizmus ellen. Német hivatalos álláspont szerint erre a gyermekesen naiv, de annál rosszakaratubb tervre még válaszolni sem érdemes, mert Németország ma immunis minden ilyen mesterkedéssel szemben. A német birodalom erkölcsi ereje felmérhetetlenül nagy s a többi népek feltétlenül hivei a birodalomnak Európában. A németek győzelme Anglia minden hadászati reményét lehervasztotta, azért gondolkozik ilyen hozzáméltó tervek végrehajtásán. Indokolt tehát, hogy a német fegyverek ezt az Angliát egyszersmindenkorra eltüntessék a politika és a történelem szinpadáról, mint minden baj és szenvedés méregkeverőjét a békétakaró népek között.

Csődöt mondott a pánamerikai kongresszus programja

Madrid. Rador. Ideérkezett feltétlenül megbizható jelentések szerint a pánamerikai kongresszus munkája csődöt mondott. A délamerikai köztársaságok távolról sem osztják az USA véleményét a Malvine szigetek kérdésében. Az az általános álláspont, hogy Malvine szigete Argentinához tartozik, ennélfogva hiába szeretné ezt a szigetet Hull, mint az Egyesült-Államok szószólója, Anglia kezére juttatni. A madridi lapok egyébként egyöntetüen kijelentik, hogy a hivatalos Spanyolország ebben a kérdésben feltétlenül Argentina mellett áll.

Tiltakozik az angol sajtó az alsóház titkos ülése ellen

Amszterdam. A londoni Daily Herald cimü lap támadást intéz a hivatalos körök ellen és tiltakozik, hogy az alsóház kedden titkos ülésen tanácskozzék az angol külpolitikáról. Az angol lap mai számában azt irja, hogy az alsóháznak és a lordok házának összesen 1377 tagja van és

titkos ülésen nem lehet olyan tájékoztatást adni, amely kielégitő lehetne az egész angol nép számára.

A Daily Herald felhivja az angol munkáspárt parlamenti tagjait, hogy tiltakozzanak a titkos parlamenti ülés megtartása ellen. Az angol kormány állandóan azt állitotta — irja a Daily Herald — hogy ez a háboru az angol nép háboruja, igy tehát

az angol népnek joga van arra, hogy tájékozva legyen tulaidonképpen, hogy is áll a háborunak a sora és mik a várható kilátások az angol nép számára.

A News Chronicle hasonló szellemben ir a parlament titkos ülésének megtartása ellen és ugyanakkor igen fontos eseménynek tartja azt a tényt, hogy

a háborus gazdálkodás minisztere nagyérdekességünek igérkezett rádióbeszédét minden indokolás nélkül elhalasztotta.

Ebben a beszédben arról lett volna szó, hogy Anglia a blokádot kiterjeszti. Ennek az ujonnan tervezett blokádnak ellenére — iria a News Chronicle —

spanyolországi kikötőkbe nagyobb áruszállitmányok érkeztek Németország és Olaszország számára.

Most az uj angol blokád kiterjesztése olymódon kiván intézkedni, hogy azok a hajók, amelyek az angol tengernagyi hivatal megfelelő igazolványa nélkül mennek európai vagy nem európai kikötők felé — ezt csak saját felelősségükre tehetik, mert semmiféle garanciát velük szemben az angol tengernagyi hivatal nem vállal.

Hazarendelik az USA londoni nagykövetét

Stockholmból jelentik: A svéd lapok Londonból ugy értesülnek, hogy Kennedy, az Egyesült-Államok londoni nagykövete a közeli jövőben elhagyja állomáshelyét és a washingtoni külügyminisztériumban nyer beosztást. (Rador.)

LAPZARTA:

(Rador-jelentések)

BERLIN. Franco generalisszimus, a spanyol állam feje táviratot intézett Hitler vezér és kancellárhoz amelyben megköszöni a Führernek a neki alándékozott kitüntetést: a Német Sasrend aranykeresztjét, amelyet a német birodalom feje a spanyol nemzeti ünnep alkalmából ajánlott fel Franconak.

*

BERLIN. A német Lufthansa julius 29-ével megindítja rendes járatait Norvégia és a birodalom között. A személyszállitó gépek naponta közlekednek és Kopenhágában szállnak le utközben.

*

BERLIN. Münchenben most megnyilt müvészeti kiállitás alkalmából a Berliner Nationalzeitung hosszabb cikkben emlékezik meg arról, hogy a háboru nem hozta a német kulturigények leszállitását vagy csökkentését. A nemzetiszocialista Németország éppen ezzel mutatja meg a müvészet ereje még a fegyverek ropogása közben sem lanyhulhat el és ez a legméltóbb válasz az ellenfelek számára, akik kétségbevonták, hogy a német géniusz soha nem tiporható el.

*

GENF. Avenol népszövetségi főtitkár augusztus 31-i hatállyal lemondott állásáról. Szeptember elseje után a Népszövetség főtitkárságát bizottság vezeti. (Rador.)

*

NANKING. Hivatalos jelentés szerint a japánok Mjutzau és Kvankung irányában dél felé haladnak és előnyomulásuk feltartóztathatatlan.

*

OSLÓ. A londoni rádióállomás csütörtök este közölte, hogy Trinidad szigetén hatalmas robbanás történt és ennek következtében az ittlevő jelentős kőolajtartályok megsemmisültek. (Rador.)

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számu, 1938 julius 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapittatott meg: Alkalmazást keresők, elveszett, eltünt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések szavankint 1 leu. Egyéb apróhirdetés szavankint 2 lei. A fenti rendelet értelmében az apróhirdetések ára előre fizetendő

ALKALMAZÁST NYER

Mindenes főzőnőt keresek. Cim a kiadóban. 3317

Perfekt szakácsőt keresek. Bul. Carol 56. I. em. ajtó 4. „ 3313

LAKÁS

Magánházjellegü háromszobás, összkomfortos uj, földszinti urilakás centrumban augusztusra kiadó. Bővebbet Korányi-büffében. 3320

Bútorozott, lehetőleg modern lakást keresek központban augusztus 1-re. (Két szoba, fürdőszobahasználattal, esetleg ellátással.) Cimeket sürgősen a kiadóba vagy telefon 14—52 kérek 3314

November 1-re keresek háromszobás, uccai, feltétlen tiszta lakást a központban. Cim a kiadóhivatalban. 3237

VÉTEL - ELADÁS

Gyermekbiciklit, háromkerekü megvételre keresek. Cim: Str. I. Serb 11. Apart. 4.

Keleti összekötők, Singer varrógép, festmények, nagy ebédlőszőnyeg, kelim asztalteritő, diványpárnák, dohányzóasztalka eladó. Megtekinthető 10—12-ig és délután 5—7-ig. Str. Moise Nicoară 9—11., I., 8.

Eladók alkalmi áron, alig használt, nagyon szép női nyáriruhák, egyes bútordarabok, fagylaltgép, stb. Cim a kiadóban. 3155

Böröndök, keleti és belföldi szőnyegek, összekötők, nagy ebédlőszőnyeg, 2 darab kelin asztalteritő, festmények, eladók. Str. Moise Nicoară No. 9—11., I. emelet.

Olcsósági hullám a TEMPO bizományi üzletben

Fischer Eliz-palota.

háromajtós fehér szekrény 1900, porszivógép 2500, zöld vaságy éjjeli szekrénnyel 1400, zongoraszék nádülésel 150, mahagóni ebédlő 7500, kis Singer varrógép 1350, állótükör 1450, tölgyfaágy 400, festett ágy és szekrény 980, állófogas 900, fürdőszoba faliszekrény keményfából 200, rézágy sodronnyal és matraccal, prima állapotban 4500, Schöberl-ágy 850, konyhakredenc 350, petroleum gyorsfőző 130, festmények 200 leitől. Fehér tükrös szekrény, megfelel kozmetikai vagy fodrászüzletbe, buffeinek, 1150, Beteg-fotel 1150, 4 drb. kárpitozott szék 580, kasmirkendő, zongorateritőnek 700, iskolapad gyermekeknek 500, zálogkölcsönöket közvetitünk a temesvári zálogházba elintézésig előleget adunk. Zálogcéduláját megvásárolluk.

Jókarban levő kisebb cserépkályhákat megvételre keresek. Cimeket a kiadóba kérek.

INGATLAN

Eladnám vagy elcserélném Aradhoz közeleső kerttel, szőlővel, vagy más ingatlannal Szebenmegyében fekvő 12 holdas csümölcsöskertemet. Érdeklődni: dr. Löwy orvos, Ocnasibiului 3323

INGATLANOK eladásának és vételének közvetitése minden árfokozatban. **KÖLCSÖNÖK** elsőhelyi betáblázásra. **HATSCHEK** ingatlanforgalmi iroda. Arad Bul Carol 46 (Lakás ugyanott) Telefon: 26—95. 1505

KÜLÖNFÉLÉK

I. Haas

ingatlanforgalmi iroda.

Bul Dragalina 9.

Ingatlanok, házak, telkek földek szőllők közvetitése minden árfokozatban, jutányos közvetitési díj mellett. 3053

Nyomatott Aradon az ARADI NYOMDAVÁLLALAT rotációs-gépén.